

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః



భగవద్రామానుజులు అనుగ్రహించిన

గద్యత్రయమ్

(శరణాగతి గద్యమ్, శ్రీరంగ గద్యమ్, శ్రీవైకుంఠ గద్యమ్)

పరమకారుణికులు పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై అనుగ్రహించిన

ద్రావిడ వ్యాఖ్యానంతో

ఆంధ్ర వివరణం (భావదీపిక)

ఉ.వే. శ్రీమాన్ డా॥ ఈ.ప. శింగరాచార్యస్వామి

శ్రీరామానుజ సిద్ధాంతసభ



సికింద్రాబాద్

ప్రకాశకులు

శ్రీరామానుజ సిద్ధాంత సభ

సికింద్రాబాద్

గద్యత్రయమ్ - భగవద్రామానుజులు

(పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై ద్రావిడ వ్యాఖ్యానంతో)

ఆంధ్రవివరణం (భావదీపిక)-ఉ.వే. శ్రీమాన్ డా॥ ఈ.వి. శింగరాచార్యస్వామి

ద్వితీయ ముద్రణ : 2013

ప్రతులు : 500

ప్రకాశకులు : శ్రీరామానుజ సిద్ధాంతసభ, సికింద్రాబాద్

వెల : అమూల్యము

అన్నిహక్కులు : వ్యాఖ్యాతవే.

ముఖచిత్రం : శ్రీరంగనాథుడు, శ్రీరంగనాయకి, భగవద్రామానుజులు

శ్రీమతి రంగినేని సాందర్యాదేవి,
శ్రీమాన్ రఘుపతిరావుగార్ల జ్ఞాపకార్థం
వారి కుమార్తె, అల్లుడు శ్రీమతి & శ్రీ వనజా భాస్కరరావు దంపతులు,
శ్రీమాన్ బహిర్నేమి మోహన్ రావు గారి జ్ఞాపకార్థం
వారి శ్రీమతి స్వయంప్రభగారు, కుమారుడు కార్తిక్,
కుమార్తె శిల్పలు, శ్రీమతి రామినేని లీలావతి,
శ్రీమాన్ రామమోహనరావు దంపతులు భక్తిశ్రద్ధలతో
సమర్పించిన పవిత్ర ద్రవ్యంతో ఈ గ్రంథం ముద్రించబడింది.

ప్రతులకు : శ్రీమాన్ స్వామిదాసు గారు
3-3-713, రంగరేజ్ బజార్
సికింద్రాబాదు-500 003
ఫోన్ : 94408 90324

డి.బి.పి. : జయలక్ష్మి, చంద్రశేఖర్, తిరుపతి.

ప్రింటింగ్ : సి.ఎన్. ప్రింటర్స్, ప్రకాశంరోడ్, తిరుపతి.

అధిష్టిక

కాలత్రయేఽపి కరణత్రయనిర్మితాతి-

పాపక్రియస్య శరణం భగవత్ క్షమైవ ।

సా చ త్వయైవ కమలారమణేఽర్థితా యత్

క్షేమస్య ఏవ హి యతీంద్ర! భవచ్చితానామ్ ॥

(ఓ యతిరాజా ! భూతభవిష్యద్వర్తమానాలనే మూడు కాలాలలోను వాక్కు, మనస్సు, శరీరాలనే మూడు కరణాలద్వారా మిక్కిలిగా పాపాలను చేసినవానికి భగవానుని నిర్దోతుక కృప ఒక్కటే శరణం. ఆ కృపను దేవరవారు శ్రీరంగనాథుని సన్నిధిలో ప్రార్థించారు- అనే సంగతి ఏది ఉన్నదో, అదే మిమ్ములను ఆశ్రయించిన మాకందఱకు క్షేమాన్ని కల్గిస్తున్నది కదా.)

విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతప్రవర్తక సార్వభౌములైన భగవద్రామానుజులు “నిదియై స్పృహియుమ్ ముకిల్” (నిధులను వర్షించే మేఘం) అనే రీతిలో ఉదారంగా వర్షించిన, నిధులు అనదగిన గ్రంథాలు తొమ్మిది. అవి- (1) శరణాగతి గద్యం, (2) శ్రీరంగగద్యం, (3) వైకుంఠగద్యమ్- అనే మూడు గద్యాల రూపంలోని గద్యత్రయం, (4) వేదాంతసారం, (5) వేదాంతదీపం- అనే, బాదరాయణ బ్రహ్మ సూత్రాలకు సంగ్రహవివరణ రూపాలైన గ్రంథాలు రెండు, శ్రుతివాక్య సమన్వయరూపమైన (6) వేదార్థసంగ్రహం, (7) భగవద్గీతాభాష్యం, (8) బ్రహ్మ సూత్రాలపై విస్తృతమైన, గంభీరమైన, విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతప్రతిపాదకమైన వ్యాఖ్యానం శ్రీభాష్యం, (9) ప్రపన్ననిత్యానుష్ఠాన ప్రక్రియా ప్రకాశకమైన నిత్యం గ్రంథం- అనేవి ఈ తొమ్మిది. వీటిలో భగవద్రామానుజులు, ఒకానొక పంగుని మాసం ఉత్తరానక్షత్రం నాడు, శ్రీరంగనాయకీ శ్రీరంగనాథులు కలసి ఏకాసనంలో వేంచేసి ఉండే సమయంలో లోకోజ్జీవనంకోసం పరమకృపతో చేసిన విజ్ఞాపనమే - శరణాగతిగద్యం. దీనినే శ్రీవరవరమునులు పూర్వం ప్రస్తావించిన “కాలత్రయేఽపి” అనే యతిరాజవింశతి శ్లోకంలో ప్రస్తుతించారు.

ఈ తొమ్మిది దివ్య గ్రంథాలలోను, గద్యత్రయం ప్రత్యేకమైన స్థానాన్ని అలంకరిస్తున్నది. ప్రపత్తి వైభవాన్ని సమగ్రంగా తెల్పుతున్నందువల్ల, అష్టాక్షరి, ద్వయం, చరమశ్లోకాలనే రహస్యత్రయాన్ని- ముఖ్యంగా ప్రపన్నుడనే శిశువునకు

మాతృస్తన్యంవలె ధారకపోషక భోగ్యరూపమై ఉండే ద్వయాన్ని- వివరించడంవల్ల, భగవత్ స్వరూపరూపగుణ విభూతులను విశదంగా తెల్పుతున్నందువల్ల మన పూర్వాచార్యులు గద్యత్రయమనే సముదాయనామంతో వ్యవహరింపబడే మూడు గ్రంథాలను మిక్కిలిగా ఆదరించారు. ఇందువల్లనే మిగిలిన గ్రంథాలపట్ల అభినివేశం కల్గిఉన్నా, అధ్యయనప్రయత్నాన్ని చేయడానికి తగిన జ్ఞానశక్త్యాదులను, అవకాశాన్ని లేనివారుకూడా ఈ గద్యప్రబంధాలను నిత్యానుసంధేయ స్తోత్రాలుగా ఆదరించి అనుసంధించి, వాటి అర్థాన్ని సదాచార్యసన్నిధిలో గ్రహించే సత్సంప్రదాయాన్ని అనుసరించారు.

ఈ గద్యత్రయం కేవలం స్తుతిప్రబంధం మాత్రమే కాదు. “విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంత సర్వస్వం”- అని చెప్పదగినది. ఈశ్వరస్వరూపాన్ని “అఖిలహేయప్రత్యనీక” ఇత్యాది అయిదవ చూర్ణిక సమగ్రంగా తెలుపగా, చిత్- అచిత్తుల స్వరూపం “స్వసంకల్పానువిధాయి”, “మదీయానాదికర్మప్రవాహ” ఇత్యాదిసూక్తులు తెల్పుతున్నాయి. ఇదే విధంగా, గద్యత్రయం తత్వహిత పురుషార్థ ప్రకాశకమనే విషయాన్ని శ్రీదేశికులు “సంబోధనైః పరం తత్త్వం న్యాసోక్త్యా పరమం హితమ్, పార్థనాభిశ్చ పరమః పుమర్థ ఇహ దర్శితః” - (సంబోధనలద్వారా తత్వత్రయ స్వరూపం, “తత్త్వాదారవింద యుగళం శరణమహం ప్రపద్యే” అనే న్యాసోక్తిద్వారా ప్రపత్తి అనే పరమోపాయం, కైంకర్యప్రార్థనావాక్యాలద్వారా పరమపురుషార్థం ప్రదర్శింప బడింది.) అని అంటూ తమ గద్యభాష్యంలో తెలిపారు.

భగవద్రామానుజులు, శ్రీభాష్యంలో “తత్త్వజ్ఞానాన్మోక్షః” అనే వేదాంత సిద్ధాంతానుసారంగా కర్మయోగాన్ని అంగంగా కల్గిన, భక్తిరూపంగా పరిణమించిన, ఉపాసనరూపమైన జ్ఞానమే మోక్షసాధనమనే సిద్ధాంతాన్ని తెలిపినపుడు, ఈగద్యత్రయంలో ప్రపత్తి మోక్షసాధనమని ఉపదేశించడం ఏవిధంగా తగినది? అనే ప్రశ్నకు పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యానావతారికారంభంలో “శ్రీభాష్యత్తిల్” అని ఆరంభించి తగిన సమాధానాన్ని సువిశదం చేశారు. పునరుక్తి భీతితో ఆ విషయాన్ని ఇక్కడ ప్రస్తావించడంలేదు.

తిరువాయ్మొళి ప్రబంధం ఈడు వ్యాఖ్యలో “పీడుమిన్ ముగ్గివుమ్” (1-2) అనే దశకప్రవేశంలో నమ్మిళ్ళై “ఇత్తిరువాయ్మొళితన్నై ఆళవన్దార్ అరుళిచ్చెయ్దారాక త్తిరుమాలై యాణ్డాన్ ప్రపత్తి విషయమాక్కి నిర్వహిత్తుక్కొణ్ణ

పోన్దు, ఎమ్మెరుమానారుమ్ అప్పడియే అరుళిచ్చెయ్దుకొణ్ణ పోన్దు, భాష్యమ్ తలైక్కట్టిన పిన్పు భక్తివిషయమాక అరుళిచ్చెయ్దుకొణ్ణ పోరువర్. పిన్పు ఎమ్బారుమ్ అప్పడియే అరుళిచ్చెయ్దార్” (ఈ దశకాన్ని, ఆళవందార్ తెల్పినట్లుగా, తిరుమాలై యాణ్డాన్ ప్రపత్తిపరంగా నిర్వహించారు. శ్రీరామానుజులు కూడా ఆవిధంగానే నిర్వహిస్తూ, శ్రీభాష్యం రచించిన తరువాత (సాధ్య) భక్తి విషయంగా నిర్వహించేవారు. తరువాత ఎమ్బార్ కూడా ఆవిధంగానే అనుగ్రహించారు) అని అనడం, దీనిని అరుంబదకారులు- (భాష్యమ్ తలైక్కట్టిన పిన్పు- ఇత్యాది) ప్రపత్తి, వేదగుహ్యమైన రహస్యోపాయం కనుక, దానిని అనర్హులకు వ్యక్తం చేయరాదని తలచి, ప్రపత్తికి ఇంకొకనామమైన సాధ్యభక్తిద్వారా దానిని మఱిగువరచారు) అని వివరించడం ఇక్కడ ప్రస్తావనార్హం. శ్రీభాష్యంలో వివేకాదిసాధనసప్తకాన్ని, శమదమాదులను అంగంగా కల్గిన ఉపాసనరూపమైన సాధన భక్తిద్వారా ప్రతిపక్షనిరసనాన్ని భగవద్రామానుజులు చేసినప్పటికీ, “వేదశాస్త్రతాత్పర్యం ప్రపత్తిరూపమైన సాధ్యభక్తిలోనే పర్యవసిస్తున్నది - అనే రహస్యాన్ని సాత్త్వికులు కోల్పోరాదని తలచి, దానిని ఈ గద్యత్రయంద్వారా ఉపదేశించారు. త్రైవిద్య వృద్ధజనమూర్ధన్యులైన ఆహ్వాన్లు అందఱు అనుష్ఠించిన ఉపాయం ప్రపత్తియే కదా! సాధనభక్తి (సాధన సప్తకాద్యంగకమైనది కనుక) ప్రవృత్తి రూపమైనది కాగా, సాధ్యభక్తి (స్వప్రవృత్తి)నివృత్తి రూపమైనది.

గద్యత్రయాన్ని శ్రీరామానుజులు శ్రీభాష్యానికి పిమ్మట అనుగ్రహించారనే విషయం పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై వ్యాఖ్యానం ద్వారా దేశికవ్యాఖ్యానం ద్వారా స్పష్టమవు తున్నది. శ్రీరామానుజుల అంతరంగశిష్యులలో ఒకరు, చరమపర్వనిష్ఠాగరిష్ఠులైన వడుగనంబికూడా యతిరాజవైభవమనే శ్రీరామానుజుల చరిత్రను వర్ణించే కృతిలోని 72వ శ్లోకంలో “అబాధితార్జై రసపాయవాచామ్” అని అంటూ శ్రీభాష్యరచనను గూర్చి ప్రస్తావించి, తరువాత 73వ శ్లోకంలో “తతః కదాచిత్ స హి రంగనాయికా శ్రీరంగనాథావపి ఫాల్గునోత్తరే, ముదాఽభిషిక్తా స తదా ప్రపద్య గద్యత్రయం చాప్యవదద్యతీశ్వరః” (తరువాత, ఒక పంగునిమాసం ఉత్తరా నక్షత్రంలో, శ్రీరంగనాయకి శ్రీరంగనాథుడు కలసి వేంచేసి ఉండే సన్నివేశం సేవించి, అభిషేకా నంతరం వారిని శరణు పొంది, గద్యత్రయాన్ని అనుగ్రహించారు) అని గద్యత్రయ రచనను గూర్చి పల్కినందున, ఆ తరువాత 74వ శ్లోకంలో “గద్వైః శ్రీశం ప్రపన్నస్య తదేకవృత్తైః కైంకర్య మాప్రాపణకార్య మాహ నిత్యాభిధ గ్రంధముఖాత్ యతీశః”

(గద్యలద్వారా శ్రియఃపతిని శరణు పొందినవాడు తనకు మోక్షం ప్రాప్తించే పర్యంతం చేయదగిన నిత్యకైంకర్యాన్నిగూర్చి నిత్యమనే గ్రంథంలో తెలిపారు) అని ప్రస్తావించినందున ఈ విషయం దృఢపడుతున్నది. ఈ విషయంలో ఆటాయితప్పడి గురుపరంపరా ప్రభావాది గ్రంథాలలో కొంత వ్యత్యాసం కన్పిస్తున్నా, బహుగ్రంథసూక్తి స్వారస్యాన్నిబట్టి, సమకాలీనులైన వడుగనంబి సూక్తికిగల ప్రామాణ్యతీశయాన్ని బట్టి శ్రీభాష్యనిర్మాణానికి పిమ్మట, నిత్యగ్రంథనిర్మాణానికి ముందు గద్యత్రయావతరణం జరిగిందని అనడం యుక్తం. నిత్యగ్రంథంలో “తమేవ శరణ మనుగచ్ఛేత్”- “అఖిల....” ఇత్యాదివాఙ్మయ శరణాగతిప్రకారశ్చ పూర్వోక్తః” అని అంటూ శరణాగతిగద్య ప్రస్తావన చోటు చేసికోవడంవల్లకూడా నిత్యగ్రంథానికి ముందే గద్యత్రయరచన చేయబడినదని తెలుస్తున్నది.

గద్యత్రయాన్ని నిత్యం అనుసంధించే స్తోత్రాలలో ఒకటిగా మన పూర్వా చార్యులు నిర్ణయించి అనుష్ఠించారు. శ్రీదేశికులు పాంచరాత్రరక్ష అనే గ్రంథంలో “ద్వయవ్యాఖ్యానరూపే గద్యత్రయే నిర్వేదభూయస్తయా కైంకర్యత్వరాతిశయాచ్చ ప్రాభాతికేఽనుగమనే మితగద్యానుసంధానముచితమ్. బృహద్గద్యం తు సమరాధనకాలే.... భాష్యకారైవ వినియుక్తమ్. శ్రీవైకుంఠగద్యం తు... యోగార్థకల్పితే కాలే విశేషతోఽనుసంధేయమితి భాష్యకారాశయః ప్రతీయతే” (ద్వయమంత్రానికి వ్యాఖ్యానరూపమైన గద్యత్రయంలో, నిర్వేదాన్ని మిక్కిలిగా కల్గినందున, కైంకర్యత్వరస మిక్కిలిగా ప్రదర్శిస్తున్నందున ప్రభాత సమయంలోని అనుగమనంలో శ్రీరంగగద్యను అనుసంధించడం తగినది. శరణాగతి గద్య ఆరాధన కాలంలో భాష్యకారులచేతనే అనుసంధింపబడినది. వైకుంఠగద్యను యోగాన్ని చేసేసమయంలో అనుసంధించడం భాష్యకారుల ఆశయంగా తెలుస్తున్నది) ఇత్యాదిగా పల్కినందున ఈ విషయం సుస్పష్టం.

గద్యత్రయంలో, విశేషించి, శరణాగతిగద్యలో కొన్ని స్వల్పమైన పాఠభేదాలు గోచరిస్తున్నాయి. లక్ష్మీదేవిని పురుషకారంకోసం ప్రార్థించే “భగవన్నారాయణాభి మతానురూప” ఇత్యాది మొదటి చూర్ణికను వ్యాఖ్యానిస్తూ శ్రీదేశికులు తమ గద్యత్రయభాష్యంలో - “అత్ర - అస్మత్స్వామిన్ ! ఇతివత్ అస్మత్కారతరమిత్యపి శ్రీవిష్ణుచిత్తాదయః పఠంతి” అని అనడం దీనికొక ఉదాహరణం. విశేషమేమంటే- భగవద్రామానుజుల సమకాలీకులలో ఒకరైన ఎళ్ళఱాన్ ఆదరించిన పాఠానికి,

తరువాత కన్పించే పాఠానికి మధ్య పాఠభేదం గోచరించడమే. ఇటువంటి చిన్న చిన్న పాఠభేదాలు “శంఖచక్రగదాశార్ఙ్గాసి” - “శంఖచక్రగదాశార్ఙ్గ”, “అనంత కల్యాణగుణగణశేషశేషాశన” - “అనంత శేషశేషాశన” ఇత్యాది సందర్భాలలో కన్పిస్తున్నాయి. కాలక్రమేణ ఇటువంటి చిన్న చిన్న పాఠభేదాలు లేఖక ప్రమాదాదులవల్ల ఏర్పడడం సహజం కదా!

గద్యత్రయరచనలో భగవద్రామానుజులపై పూర్వుల ప్రభావం స్పష్టంగా గోచరిస్తుంది. శ్రీరంగగద్యప్రారంభంలోని “స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతన స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్” అనే ప్రయోగం తిరువాయ్మొళి దివ్యప్రబంధంలోని “ఉయర్వఱ” (1-1) దశకంలోని 4వ, 5వ, 6వ, పాశురాల ప్రమేయాన్ని అనుసంధిస్తున్నది. శరణాగతిగద్యలో భగవానుని దివ్యభూషణవర్గాన్ని వర్ణించే సంబోధనలో - “కిరిట మకుటచూడావతంస” అని మూడు విధాలైన శిర్వాభరణాల ప్రస్తావన “పారశస్త పేరరశే! ఎమ్ విశుమ్మరశే! ఎమ్మై నీత్తు వళ్ళేత్తోరరశే!” అనే తిరువిరుత్త పాశురసూక్తిని బట్టి చేయబడింది. అదే విధంగా గుణాలలో వాత్సల్యగుణాన్నిగూర్చి మాత్రం అసక్యత్ ప్రస్తావన చేయడం “నికరిల్ పుక్కాయ్” అనే నమ్మాళ్వార్ల శ్రీసూక్తినిబట్టి. ఇక, శ్రీవైకుంఠగద్యలో “అచింత్యదివ్యాద్భుత...”, “ప్రబుద్ధ ముగ్ధాంబుజ చారులోచనమ్”, “ప్రియావతంసోత్పలకర్ణభూషణ...” ఇత్యాది ప్రయోగాలు భగవద్యామునుల స్తోత్రరత్నంలోని శ్లోకాలలో చేసిన ప్రయోగాలను యథాతథంగా అనువదిస్తూ చేయబడ్డాయి- అనే విషయం సుస్పష్టం. ఇటువంటి శబ్దార్థసాదృశ్యాలు ఆహ్వార్య శ్రీసూక్తులకు, గద్యత్రయ ప్రయోగాలకు మధ్య ఎన్నో ఉన్నా, విస్తభీతిచేత ఏతావన్నాత్రంతో విరమింపబడింది. దీనివల్ల తేలిన విషయమేమంటే- గద్యత్రయం ఆహ్వార్య దివ్యప్రబంధసూక్తుల, భగవద్యామునా చార్యాది పూర్వాచార్యసూక్తుల అనుభవపరీవాహరూపమే- అని.

ఇక, గద్యత్రయప్రభావం తరువాతి ఆచార్యులపై ఎంతగానో పడింది. శ్రీపిఠ్ఠెలోకాచార్యులవారి అర్చిరాది గ్రంథం శ్రీవైకుంఠగద్యను ఆధారంగా చేసికొని రచింపబడింది. పలువురు పూర్వాచార్యులు తమ వ్యాఖ్యాగ్రంథాలలో గద్యత్రయాన్ని పరమప్రమాణంగా గ్రహించారు. ఎంతోమంది ఆచార్యులు గద్యత్రయాన్ని వ్యాఖ్యానించారు. శ్రీ పిఠ్ఠెలోకాచార్యులవారు శ్రీవచనభూషణాది రహస్యగ్రంథాలలో పెరియవాచ్చాన్సిఠ్ఠై వ్యాఖ్యాన సూక్తులను సూత్రాలుగా మలిచారు.

శరణాగతిగద్యలో ప్రధానంగా ద్వయమంత్రార్థం అనుసంధింపబడినప్పటికీ, అక్కడక్కడ అష్టాక్షరి, చరమశ్లోకార్థాల అనుసంధానంకూడా ఉన్నదని పూర్వ చార్యుల అభిప్రాయం. శరణాగతిగద్యలోని “అనంతతద్విరోధి పాపాక్రాంతోఽపి” అనే ప్రయోగాన్ని శ్రీసుదర్శనభట్టర్ “పరిశబ్దార్థ మభిప్రయన్నాహ- (అనంతేతి)”. అని వ్యాఖ్యానించడం దీనికొక ఉదాహరణం. “మన్నియామ్యతా మద్దాప్యైకస్వభావ” అనే ప్రయోగంలోని “మద్దాప్యైక” అనే చోట గల “ఏక” శబ్దంచేత సూచింపబడిన అవధారణార్థం “మద్దాప్యైక -ఎన్నిట అవధారణమ్ ప్రథమపదత్తిల్ చతుర్థిక్కుమేలే అవధారణమోలే యిరుక్కిటదు” అని అంటూ అష్టాక్షరిఆరంభంలోని ప్రణవంలో గల అకారంపై వచ్చి లోపించిన చతుర్థీవిభక్తియొక్క అర్థాన్ని ఇది పరామర్శిస్తున్నదని పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానించడం ఇంకొక ఉదాహరణం.

శరణాగతిగద్యకు “పుథుగద్య” అని, శ్రీరంగగద్యకు “మితగద్య” అనే వ్యవహారంకూడా ఉన్నది. ఈ నామాల ప్రస్తావన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానంలో, శ్రీదేశికభాష్యంలో కనిపిస్తుంది. ఈ మూడు ద్వయమంత్రార్థ ప్రతిపాదకాలు. ఒక సందర్భవిశేషంలో రామానుజులు దివ్యదంపతుల సమక్షంలో విన్నపించినది శరణాగతిగద్య. ఇది సామాన్య భగవద్విషయం. ఈ గద్యలోని సంబోధనలు ఈ విషయాన్ని సూచిస్తాయి. శ్రీరామానుజులు సౌలభ్యానికి పరమావధి అయిన శ్రీరంగనాథుని విషయంలో తమ ప్రార్థనారూపంగా శ్రీరంగగద్యాన్ని పలికారు. ఇక, చివరలో శ్రీరామానుజులు శ్రీవైకుంఠగద్యలో పరోపదేశరూపంగా శ్రీవైకుంఠ నాథుని విషయంగా అనుగ్రహిస్తూ ప్రపన్నునకు కర్తవ్యపదేశాన్ని చేశారు. శ్రీరామానుజులు, శ్రీరంగగద్యలో ఆత్మోపదేశాన్ని, శ్రీవైకుంఠగద్యలో పరోపదేశాన్ని చేయడం - నమ్మాళ్వార్లు తిరువాయ్మొళిలోని మొదటి దశకంలో “తొమ్మిదెమ్మి ఎన్ మననే!” అని ఆత్మోపదేశాన్ని, వెంటనే, రెండవ దశకంలో “వణ్పుకమ్మ వారణన్ తిణ్కమ్మల్ శేరే!” అని పరోపదేశాన్ని చేయడంవంటిదే.

శ్రీ దేశికులు శరణాగతిగద్య భాష్యావతారికలో శరణాగతిగద్యం ద్వయ మంత్రాన్ని వివరించిన వైనాన్ని సువిశదంగా వివరించారు. శ్రీసుదర్శనభట్టర్, పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళైకూడా తమ వ్యాఖ్యానాలలో ద్వయమంత్రార్థం అనుసంధింప బడిన క్రమాన్ని విశదం చేశారు.

“గద్యం కవీనాం నికషం వదంతి” అనే ఆభాణకం గద్యరచన కవితాశక్తికి నికషోపలం (ఒరపిడిరాయి) వంటిది అని తెలుపుతున్నది. గద్యత్రయంలోని

కవితాశైలి ఉత్తమోత్తమ గద్యరచనకు ఉత్కృష్టోదాహరణం. చందోబద్ధమైన వృత్తాల క్రమంలోని రచనను తలపించే “వృత్తగంధి” అనే గద్యప్రక్రియాభేదాన్ని వైకుంఠగద్యలోని పరమపదంలో వేంచేసి ఉండే భగవానుని వర్ణించే “అచింత్య దివ్యాద్భుత” ఇత్యాది ప్రయోగాలలో గమనించవచ్చు. దీర్ఘదీర్ఘ సమాసబాహుళ్యాన్ని కల్గిన ఉత్కృలికాప్రాయమనబడే గద్యప్రకారభేదాన్ని శరణాగతిగద్యలోని “స్వాభిమతానురూప”, “స్వోచితవివిధవిచిత్రానంతాశ్చర్య” ఇత్యాది పలు సంబోధనలలో దర్శింపవచ్చు. ఇక, చిన్న చిన్న పదాలతో కూడిన చూర్ణమనే గద్యప్రక్రియను శ్రీరంగగద్యలోని “అపారకరుణాంబుధే! అనాలోచితవిశేషా శేషలోకశరణ్య!” ఇత్యాది సంబోధనలలో సేవించవచ్చు. ఈవిధంగా గద్యత్రయం పలు విధాలైన మధురగద్యప్రక్రియాభేదాలకు ఉత్తమోదాహరణం.

ఇంతటి శబ్దార్థవైలక్షణ్యాన్ని కల్గిన గద్యత్రయానికి పలువురు పూర్వచార్యులు “అవశాః ప్రతిపేదిరే” అనే రీతిలో ఆదరించి, తమ వ్యాఖ్యానాలతో భూషించినట్లుగా తెలుస్తున్నది. కాని, ఆ వ్యాఖ్యలన్నీ ఇప్పుడు లభించకపోవడం మన అదృష్టలోపమేనని చెప్పాలి. శ్రీరామానుజులకు అంతరంగశిష్యులలో ప్రథములనదగిన కూరేళులు గద్యత్రయానికి వ్యాఖ్యానాన్ని సంతరించినట్లు పెరియతిరుముడి యడైవు అనే సాంప్రదాయిక చరిత్ర గ్రంథం పేర్కొన్నది. దీనిని గూర్చిన ప్రస్తావన యమకరత్నా కర గ్రంథానికి గల ఉపోద్ఘాతంలో కూడా చేయబడిందని శ్రీమాన్ చెట్టలూర్ శ్రీవత్సాంకాచార్యస్వామివారు గద్యత్రయగ్రంథానికి తాము రచించిన ఉపోద్ఘాతంలో తెలిపారు. ఇందువల్ల శ్రీరామానుజులు ఈ విభూతిలో వేంచేసి ఉండగానే గద్యత్రయానికి ఒక వ్యాఖ్యానం అవతరించిందని తెలుస్తున్నది. శరమర్షణ గోత్రోద్భవులు, శ్రీరామానుజుల సమకాలీనులు, వారిచే కూరేళులతో సమానులని అంటూ “ఎజ్జళ్ అమ్మానో!” అని ప్రశంసింపబడినవారు, శ్రీవిష్ణుపురాణ వ్యాఖ్యాతలు, “ఎజ్జళ్ అమ్మానో” అనే పేరుతో సంప్రదాయంలో సుప్రసిద్ధులైన శ్రీవిష్ణుచిత్తార్యులు కూడా గద్యత్రయానికి ఒక వ్యాఖ్యను రచించినట్లు తెలుస్తున్నది. శ్రీదేశికులు రహస్యత్రయసారం చరమశ్లోకాధికారంలో “అధికారం పురస్కృత్య” అనే ప్రకరణంలో త్యాగం అంగమా? కాదా? అనే విచారంలో, “అజ్ఞాత పూర్వపుత్రాంతైః యత్తత్రారోపితం పరైః, తత్తు శ్రీవిష్ణుచిత్తాద్వైః నిర్మూలమితి దర్శితమ్” అని పల్కడం - “స్వస్వవర్ణాశ్రమాధీనం కర్మ న త్యాజ్య మే వ తత్, యావద్దేహం ప్రపన్నైశ్చ త్యాగహేతో రదర్శనాత్” అని గద్యత్రయ వ్యాఖ్యలో

శ్రీవిష్ణుచిత్తార్కులు పల్కిన శ్లోకాన్ని పురస్కరించుకొనియే- అని సారాస్వాదినీ అనబడే రహస్యత్రయ సారవ్యాఖ్యలో తెలుపబడింది. ఇంతేకాక, దేశికులు చతుః శ్లోకీ వ్యాఖ్యలో రెండవ శ్లోకాన్ని వ్యాఖ్యానిస్తూ - “ఉక్తం చ శ్రీవిష్ణుచిత్తైః గద్య వ్యాఖ్యానారంభే - ‘మాతృత్వైకరూపాం శ్రియం ప్రపద్యతే మాతా హి హితా దపి పుత్రస్య ప్రియమేవ పశ్యతి, పితా ఉభయం పశ్యతి, అతో దండధరత్వహీన తైవాంబన మస్యాం దశాయా మాసీత్- ఇతి”- అని అనడంకూడా ఇంకొక ఆధారం. కాని, ఇప్పుడు ఈ వ్యాఖ్యకూడా లభించడం లేదు. ఎక్లహ్మాన్ ప్రశిష్యులైన శ్రుతప్రకాశికాచార్యులవారు శరణాగతిగద్యకు మాత్రం సంస్కృతంలో క్లుప్తమైన, సారవంతమైన వ్యాఖ్యానాన్ని అనుగ్రహించారు. ఇప్పుడు లభించే గద్యత్రయ వ్యాఖ్యలలో ఇది ప్రాచీనం.

శ్రీమణవాళమహామునులు తత్త్వత్రయవ్యాఖ్యానంలో, ఈశ్వర ప్రకరణంలోని రెండవ చూర్ణికను వ్యాఖ్యానిస్తూ “హేయప్రత్యనీకత్వ మావదు- ఆశితరుదైయ హేయనిరాసకత్వత్తుక్కు అడియాన హేయప్రతిభటత్వ మెన్నపు మామ్- ఎన్ఱు మొరు యోజనైయు ముణ్డితే- గద్యవ్యాఖ్యానశ్లోకలే నంజీయర్, ఆచ్చాన్పిట్టై ముదలాన ఆచార్యర్కత్ అరుళిచ్చెయ్దదు” అని పల్కడంవల్ల నంజీయర్కూడా గద్యత్రయాన్ని వ్యాఖ్యానించినట్లు, శ్రీవరవరమునుల కాలంవరకు అది లభ్యమైనట్లు తెలుస్తున్నది. కాని, అది ఇప్పుడు అలభ్యం. తరువాత కాలంలో పెరియవాచ్చాన్పిట్టై అనుగ్రహించిన గద్యత్రయవ్యాఖ్యానం ఇప్పుడు లభిస్తున్నది. ఇది, రహస్యవివేకం, శ్రీవైష్ణవసమయాచారనిష్కర్ష మొదలైన పలు పూర్వాచార్య గ్రంథాలలో ప్రస్తావింపబడింది.

తత్త్వత్రయవ్యాఖ్యానంలోనే శ్రీవరవరమునులు ఈశ్వరప్రకరణంలోని ఆఱవ చూర్ణికలో - “అనుకూలజ్ఞానమే స్వరూపమాయరుక్కు, జ్ఞానానందగ్గళెన్ఱు పిరిత్తు చ్చొల్లకిఱదు- ఇరణ్ఱు ముణ్ణాకైక్కాక- ఎన్ఱితే ఇవర్తామ్ ఇట్టరుళిన గద్యవ్యాఖ్యా నత్తిలే అరుళిచ్చెయ్దదు” అని అనడం వల్ల శ్రీపిట్టైలోకాచార్యులవారు సైతం గద్యత్రయానికి ఒక వ్యాఖ్యానం అనుగ్రహించినట్లు తెలుస్తున్నా, అది ప్రకృతంలో దుర్లభం.

అనంతరకాలంలో శ్రీదేశికుల విస్తృతమైన, శాస్త్రీయమైన గద్యత్రయభాష్యం అవతరించింది. అది మన అద్వైత విశేషంచేత లుప్తం కాకుండా లభ్యమవుతున్నది.

శ్రీవత్సగోత్రులు, “పంచకాలపద్ధతి” గ్రంథనిర్మాతలైన మంత్రసాలఘట్ట శ్రీమద్వేదాంతాచార్యులవారుకూడా గద్యత్రయానికి వ్యాఖ్యానాన్ని రచించినట్లు తెలుస్తున్నదని శ్రీవత్సాంకాచార్యులవారు తెలిపారు. ఇవి మాత్రమేకాక, ఇంకా ఎంతమంది పూర్వాచార్యులు గద్యత్రయానికి వ్యాఖ్యలను వెలయించారో, ఎన్ని కాలగర్భంలో లీనమయ్యాయో- తెలియదు.

శ్రీవేదాంతదేశికులు శరణాగతిగద్యను విస్తృతంగా వ్యాఖ్యానించినా, మిగిలిన రెండు గద్యలను చాలా క్లుప్తంగా వ్యాఖ్యానించారు. కాని, వీటి వివరణాన్ని అక్కడక్కడ పాంచరాత్రరక్ష మొదలైన అన్యగ్రంథాలలో ప్రకరణానుసారంగా వివరించడం గమనించవచ్చు. నిత్యానుష్ఠాన స్థాపనాధికారంలో “శ్రీవైకుంఠగద్యే తు”- అని ప్రస్తావించి కొంత విశదీకరింపబడింది. అదేవిధంగా, తత్త్వసందేశమనే గ్రంథంలో “స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతన” అనే శ్రీరంగగద్యలోని చూర్ణిక వివరింప బడింది.

ఇక, పరమకారుణికులైన పెరియవాచ్చాన్ పిట్టై అనుగ్రహించిన గద్యత్రయ వ్యాఖ్యానంలో మూడు గద్యలు పూర్ణంగా, మనోహరంగా వ్యాఖ్యానింపబడ్డాయి. గద్యత్రయానికి ఇప్పుడు సమగ్రంగా లభించే పూర్వాచార్య వ్యాఖ్యానం ఇది ఒక్కటే. “నా మూలం లిఖ్యతే కించితే నానపేక్షిత ముచ్చతే”- అనే మల్లినాథసూరిసూక్తికి పెరియవాచ్చాన్పిట్టై వ్యాఖ్యానం ప్రథమోదాహరణం. దురవగాహలైన శాస్త్రీయ విచారణలను చేయకుండా, ఆవశ్యకమైన సందర్భాలలో వక్తవ్యాలైన విషయాలను కొంచెంకూడా వదలిపెట్టకుండా సాంప్రదాయిక, శాస్త్రీయాలైన విషయాలను మధురంగా, సుబోధకంగా అనుగ్రహించే వీరి శైలి అనితరసాధారణం. భగవద్రామానుజుల గద్యత్రయానికి పెరివాచ్చాన్పిట్టై వ్యాఖ్యానించి ఉండకపోతే- అందులోని గంభీరమైన అర్థాలు ఎవరికీ అంది ఉండేవి కావు- అనేది నిస్సందేహం. శ్రీవరవరమునులు ఉపదేశరత్నమాలై ప్రబంధంలో “పెరియవాచ్చాన్పిట్టై పిన్ఱుళ్ళవైక్కుమ్ తెరియ వియాక్కియైగళ్ శెయ్వాల్ అరియ అరుళిచ్చెయల్ పారుళై ఆరియర్ కట్టిప్పొదు అరుళిచ్చెయల్ ఆయ్తటిన్ఱు” అని అంటూ దివ్యప్రబంధవ్యాఖ్యల విషయంగా పల్కిన సూక్ష్మర్థం గద్యత్రయవిషయంలో కూడా పూర్ణంగా అన్వయిస్తుంది.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై స్తోత్రరత్న వ్యాఖ్యానాన్ని రచించిన తరువాత గద్యత్రయవ్యాఖ్యరచనను చేశారు. శ్రీవైకుంఠగద్యలో భగవానుని దివ్యాయవ వర్ణనను తెలిపే విశేషణాలను వ్యాఖ్యానించే సందర్భంలో “ప్రబుద్ధ”-తోడజ్జీ విరాజిత మఱుతియాక ఉళ్ళపదళ్ళుక్కు ప్పొరుళ్ స్తోత్రభాష్యత్తిలే కణ్ణుకొళ్ళదు” అని అనడంవల్ల ఈ విషయం వ్యక్తమవుతున్నది.

ఇప్పుడు లభించే పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై గద్యత్రయవ్యాఖ్యానంలో పలు పాఠభేదాలు గోచరిస్తున్నాయి. విశేషించి, శరణాగతిగద్యలో 12వ చూర్ణిక వ్యాఖ్యానంనుండి చివరి వరకుగల భాగంలో ద్రావిడలిపిలో ముద్రింపబడిన ప్రతులకు, తెలుగు లిపిలో ముద్రింపబడిన ప్రతులకు చాలా పాఠభేదాలు కన్పిస్తున్నాయి. శ్రీకాంచీ అణ్ణంగరాచార్య స్వామి వారు తమ శరణాగతిగద్య వివరణలో - “ఆచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానంలో “అఖిలశబ్దత్తిల్ తాముమ్ అంతర్భూతరా కైయాలై తమ్మైయుమ్ కూట్టిక్కొళ్ళు కిటార్” అని ఉన్నది. కాని, కోయిల్ పత్తరావిస్వామి తిరుమాళిగలోని తాళపత్ర గ్రంథాలను పరిశీలించినపుడు- “అఖిలపదత్తిల్ తాముమ్ అంతర్భూతరాయిరుక్కచ్చెయ్దేయుమ్, అఖిలజగత్తుమ్ ఒరు తట్టుమ్ తామ్ ఒరు తట్టుమాక తమ్ పక్కల్ వాత్సల్యాతిశయమ్ కణ్ణారా కైయాలై విశేషిత్తు అరుళిచ్చెయ్కిటార్ - అస్మన్మాతరమ్ ఎన్ఱు” (అఖిలపదంలో తాముకూడా ఒకరు అయినా, అఖిలజగత్తు ఒక ఎత్తు, తాము ఇంకొక ఎత్తు - అనే రీతిలో తమపట్ల లక్ష్మీదేవి చూపిన గొప్ప వాత్సల్యాతిశయాన్ని చూచినవారు కనుక, విశేషించి “అస్మన్మాతరమ్” అని అంటున్నారు)- అనే సంస్కరింపబడిన పాఠం కన్పించింది - అని పేర్కొనడం ఒక ఉదాహరణ. ఇటువంటి పాఠభేదాలు శరణాగతిగద్య వ్యాఖ్యలో తెలుగు తమిళ లిపులలో ప్రచురించిన కోశాలలో చాలా కన్పిస్తున్నాయి. ప్రస్తుత గ్రంథంలో ముద్రింపబడిన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై గద్యత్రయవ్యాఖ్యానం శ్రీవైష్ణవ గ్రంథముద్రాపకసభ ద్వారా నళనామసంవత్సరంలో (1916 సం॥లో) కాంచీపురంలో శ్రీనివాస ముద్రాక్షరశాలలో తెలుగులిపిలో ముద్రింపబడిన ప్రతిని అనుసరించి ముద్రింపబడింది.

పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానంలోని ఒకటి రెండు మధురమైన అంశాలు మాత్రం ప్రస్తుతంపబడుతున్నాయి. భగవద్రామానుజులు శరణాగతిగద్యలో అయిదవ చూర్ణికలో సూక్తిద్వారా ముందుగా శరణాగతి చేసిన తరువాత, 6వ,

7వ, 8వ చూర్ణికలలో పూర్వుల ప్రక్రియలో పౌరాణిక సూక్తులను అనుసంధించి మళ్ళీ శరణాగతిని చేశారు. తరువాత తొమ్మిదవ చూర్ణికలో “తస్మాత్ ప్రణమ్య” ఇత్యాది గీతాసూక్తిని అనుసంధించారు. ఈ సూక్తిని శ్రీరామానుజులు ప్రస్తావించి అనుసంధించడంలోని తాత్పర్యాన్ని శ్రీసుదర్శనసూరి “ప్రపత్తిం వివృణోతి- తస్మాదితి” అని వివరించగా, శ్రీదేశికులు ఈ శ్లోకం ద్వయమంత్రం పూర్వవాక్యం లోని “ప్రపద్యే” అనే పదాన్ని వివరిస్తున్నదని అన్నారు. పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళైమాత్రం ఈ సందర్భంలో చేసిన విలక్షణమైన వ్యాఖ్యానం అత్యంతం మధురం. సహృదయైకవేద్యం. దానినిగూర్చి సంగ్రహంగా విన్నపింపబడుతున్నది.

శరణాగతిగద్యలో ఇంతకుముందు చూర్ణికలలో శ్రీరామానుజులు శరణు వేడినందులకు అనుతపించి ఈ గీతాసూక్తిద్వారా క్షమను అర్థిస్తున్నారు. ఎవరి అభిప్రాయానుసారం ఈ విధంగా మన్నించమని అడుగుతున్నారు? అని అంటే, తమ అభిప్రాయానుసారమే. ఎందుకు? అంటే, అనాదికాలంగా ఎన్నో అపరాధాలను చేసి అపమార్గంలో చరించిన ఒక స్త్రీ, తన తప్పును గుర్తించి, భర్త నిందకు భయపడే వాడనే కారణంగా, అతని ముందుకు వచ్చి రక్షించమని అనడంకూడా అపరాధమే కాగలదు. నిజానికి భర్త ముందుకు వచ్చి నిలిచే యోగ్యతనే కోల్పోయినపుడు రక్షించమని అనడంకూడా అపరాధమే కదా! ఆవిధంగానే, “ఉత్తమః పురుషస్త్వన్యః పరమాత్మా” అని, “స్త్రీప్రాయ మితరత్ సర్వమ్” అనే రీతిలో పురుషోత్తముడైన పరమాత్మకు పత్నీస్థానీయుడైన జీవుడు, అపమార్గంలో చరించి, కొంతకాలానికి తాను అనాదిగా చేసిన పలు దోషాలను గ్రహించి, భగవానుని ముందుకు వచ్చి శరణు వేడడం కూడా అపరాధకోటిలోనికే చేరుతుంది. అందువల్ల తాము చేసిన శరణాగతికి క్షమను శ్రీరామానుజులు ఈ సూక్తిద్వారా అర్థిస్తున్నారు.

అయితే, మఱి శరణు వేడడం ఎందుకు? దానికి వగచి క్షమను అర్థించడం ఎందుకు? అంటే, భగవానుడు తప్ప వేటొకడు తనకు రక్షకుడు కానందువల్ల ఆ స్వామి పాదాలపై పడి రక్షించమని శరణు వేడాలి. శరణు వేడినందుకు క్షమను అర్థించాలి. ఇవి రెండు కర్తవ్యాలే - అనేది ఈ సందర్భంలో పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానసారం.

ఈ రీతిలో పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానించడంలో ఒక విశేషం ఉన్నది. భగవద్రామానుజులు అనుసంధించిన “తస్మాత్ ప్రణమ్య” అనే గీతాశ్లోకాన్ని

పరిశీలిస్తే, అందులో, ప్రపత్తి చేసిన జీవుని భగవానుడు క్షమించడానికి హేతువులైన మూడు సంబంధాలు ప్రస్తావించబడ్డాయి. అవి ఏవి? అంటే, “పితేవ పుత్రస్య” అనే పితృపుత్రసంబంధం, “సఖేవ సఖ్యః” అనే సఖిసఖా సంబంధం, “ప్రియః ప్రియాయాః” అనే ప్రియప్రియా సంబంధం. ఈ మూడింటిలో- జీవుని అనన్యార్హశేషత్వ, పారతంత్ర్యాలకు అంతరంగమైనది ప్రియ-ప్రియా సంబంధమే. ఇదే పతిపత్నీ సంబంధం. ప్రణవంలోని ఉకారంచేత తెలుపబడే సంబంధమే ఇది. ఈ సంబంధవిశేషాన్ని దృష్టిలోపెట్టుకొని పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై ఈ చూర్ణికకు అవతారికను అనుగ్రహించారనే విషయం గమనార్హం. “కణ్ణసుక్కే ఆమదు కామమ్” అనే రీతిలో ఆహ్వార్య భగవానుని విషయంలో నాయకీభావాన్ని పొంది పల్కిన అమలినప్రణయ రసాత్మకాలైన మధురోక్తుల స్వారస్యాన్ని, మర్మాన్ని గ్రహించిన భగవద్రామానుజులు గద్యత్రయంలో ఎన్నో సందర్భాలలో ఆహ్వార్య శ్రీసూక్తుల భావాలను అనువదించారనే విషయాన్ని గ్రహించిన పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై, ప్రకృతంలో శ్రీరామానుజులు ఈ గీతాశ్లోకాన్ని ప్రస్తావించడంలోని ఆంతర్యాన్ని గమనించి, వారి హృదయానికి అనుగుణంగా “ప్రియః ప్రియాయార్హసి” అనే గీతాప్రయోగాన్ని “ప్రియైయనుడైయ కుఱ్ఱితై ప్రియనానవన్ పాటుక్కు మాపోలపుమ్” (ప్రియసి దోషాన్ని ప్రియుడు సహించినట్లుగా) అని వ్యాఖ్యానించడం, ఇక్కడ సంధిని ఆర్షంగా పల్కడం పరమరమణీయం. అయితే, శ్రీరామానుజులు గీతాభాష్యాన్ని అనుగ్రహిస్తూ, “ప్రియః ప్రియాయ మే” అని ఈ ప్రయోగానికి విడదీసి, సంధిని ఆర్షంగా గ్రహించకుండా వ్యాఖ్యానించారు కదా!- అని కొందరు సందేహపడవచ్చు. ఇక్కడ గమనించవలసిన విషయం ఏమంటే, వ్యాఖ్యాత, వక్తృహృదయగత భావాన్ని కదా వివరించాలి. అర్జునుడు ఈ మాటను పలికేటపుడు, భగవానునిపట్ల మనస్సులో నాయకీభావం కల్గినవాడు కాదు కనుక, శ్రీరామానుజులు అతని అభిప్రాయానుసారంగా వ్యాఖ్యానించారు. కాని, శ్రీరామానుజులు, ఆహ్వార్య క్రమాన్ని ఆదరించి, అనుసరించే హృదయం కలవారు కనుక, వారు ఈ సూక్తిని ప్రకృతంలో అనుసంధించేటపుడు ఈవిధమైన నాయకీనాయకభావం వారి హృదయగమై ఉంటుంది- అని అనడంలో ఏవిధమైన సందేహం లేదు కనుక, శ్రీరామానుజుల ఆశయాన్ని గమనించిన పెరియ వాచ్చాన్పిళ్ళై ఈవిధంగా వ్యాఖ్యానాన్ని అనుగ్రహించడం సముచితం, స్పృహణీయంకూడా.

ఈవిధంగా పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై వ్యాఖ్యానించిన క్రమాన్ని పలువురు తదనంతర ఆచార్యులు ఆదరించి, అనుసరించారు. శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారు శ్రీవచన భూషణంలోని సిద్ధోపాయనిష్ఠాప్రభావంలో “సర్వాపరాధక్షకుక్కుమ్ ప్రాయశ్చిత్తమాన ప్రపత్తితానుమ్ అపరాధకోటియిలేయాయ్, క్షామణమ్ పణ్ణవేణ్ణుమ్బడి నిల్లానిష్ఠదితే” (146) అని, “నెడునాళ్ అన్యపరైయాయ్ ప్పొన్ద భారై లజ్జాభయక్లగ్ ఇన్ఱిక్కే భర్తృసకాశత్తిలే నిన్ఱు, “ఎన్ఱై అట్లీకరిక్కువేణుమ్” ఎన్ఱు అపేక్షిక్కుమాపోలే యిరుప్పదాన్ఱితే ఇవన్ పణ్ణమ్ ప్రపత్తి” (147) అని సూత్రీకరించడం, ఈ సూత్రాలను “పాయి్యలాద” మణవాళమహాముని “త్వత్పాదారవిందయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే- ఎన్ఱు పణ్ణీయరుళిన భాష్య కారరుక్కు, స్వపూర్వవృత్తతై అనుసంధిత్తవాతే అతుతానుమ్ అపరాధకోటి యిలేయాయ్, “త్వమేవ మాతా చ” ఎన్ఱు తొడళ్ళి ఇత్తలైయిల్ అపరాధత్తై ప్పొలుత్తైక్కుఱుప్పొన బంధవిశేషక్లై ఎల్లామ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్దుకొణ్ణు, “తస్మాత్ ప్రణమ్య” ఇత్యాదియాలే ఇప్పడి తిరుమున్నే కూశామల్ వన్ఱు నిన్ఱు ప్రపత్తి పణ్ణిన ఇవ్వపరాధత్తై ప్పొలుక్కువేణుమ్ - ఎన్ఱు క్షామణమ్ పణ్ణవేణ్ణుమ్బడి నిల్లానిష్ఠతితే -ఎన్ఱై” (నీ పాదారవింద యుగళాన్ని శరణు పొందుతున్నాను- అని ప్రపత్తిని చేసిన శ్రీభాష్యకారులకు తమ పూర్వవర్తనను స్మరించగానే తాము చేసిన ప్రపత్తికూడా అపరాధంగా తోచింది. అప్పుడు “త్వమేవ మాతా చ” అని ఆరంభించి, జీవుడు (తాము) చేసిన అపరాధాలను సహించడానికి తగిన సంబంధవిశేషాలను అన్నిటిని విన్నపిస్తూ, “తస్మాత్ ప్రణమ్య” ఇత్యాది సూక్తిద్వారా, “ఈ విధంగా సమక్షంలో ఏమాత్రం జంకకుండా వచ్చి నిలచి ప్రపత్తి చేయడమనే ఈ అపరాధాన్ని సహించాలి”- అని క్షమను అర్థించవలసినట్లుగా ఉంటుంది కదా- అని భావం. అందువల్ల, ఈ రీతిలోకూడా, ఇది- అంటే- ప్రపత్తి చేయడం అపరాధకోటిలోనికి చేరుతుంది- అని భావం. అనాదికాలంగా అపరాధాలను చేసి, తరువాత, ఒకనాడు ఆభిముఖ్యాన్ని ప్రదర్శించినవాడైనా, “రిపూణామపి వత్సలః” (శత్రువులపట్ల కూడా వాత్సల్యాన్ని కలవాడు), “యది వా రావణః స్వయమ్” (సాక్షాత్తురావణుడు వచ్చినా క్షమిస్తాను) అనే రీతిలో ఉండే భగవానుని మనస్సును చూస్తే, అతడు గ్రహించడంలో ఏ కొఱతలేదు. ఆవిధంగా ఉన్నా, తను పూర్వవృత్తాంతాన్ని గమనిస్తే, ఇతడు (శరణాగతుడు) తాను చేసిన ప్రపత్తిని అపరాధంగానే తలచి క్షమను అర్థించవలసినట్లుగా కదా ఉంటుంది) అని, “ఇవన్ పణ్ణమ్ ప్రపత్తి స్వపూర్వ

వృత్తాంతతై అనుసంధిత్తాల్ అపరాధకోటియిలేయాయరుక్కుమెన్నునుత్తై దృష్టాంతముఖేన దర్శిప్పిక్కిటామ్ (నెడునాళ్) ఎన్ఱు తొడగ్గి. అతావతు- నెడుమ్ కాలమ్ భర్తావోడు అట్టగ్గి, పరపురుషగామినియాయ్, తన్నిగ్రహపాత్రమాయ్ పోన్ఱాళారు భార్యై, “ఇప్పడిపట్ట నామ్ శెయ్దు తిరిన్ఱెల్లామ్ కణ్ణిరుక్కిఎవన్, ఇప్పోదు నన్నై వన్ఱు ఇప్పడి అపేక్షిప్పదే!” ఎన్ఱు దండిక్కిల్ శెయ్వదెన్? ఎన్నుమ్ భయముమిన్ఱిక్కి, అవన్ మున్ఱై శెన్ఱు నిన్ఱు “ఎన్నై యగ్గీకరిక్కివేణుమ్” ఎన్ఱు అపేక్షిక్కుమళవిల్ ఎత్తనై అపరాధముణ్ఱు- అప్పడియే యిరుప్పదొన్ఱితే, భగవదనన్యార్ఱనాయ్వైత్తు, అనాదికాలమ్ అవనుడన్ పగ్గిన్ఱిక్కి అన్యపరనాయ్ పోన్ఱ ఇవన్, స్వపూర్వ వృత్తాంతానుసంధానత్తాల్ వరుమ్ లజ్జైయుమ్, “స్వతంత్ర నాన అవన్ దండిక్కిల్ శెయ్వదెన్?” ఎన్నుమ్ భయముమిన్ఱిక్కి, తత్సనన్నిధియిలే శెన్ఱు నిన్ఱు తన్నై యగ్గీకరిక్కివేణుమ్ ఎన్ఱు పణ్ణకిఱ శరణవరణమ్- ఎన్ఱై” (ప్రపన్నుడు చేసే ప్రపత్తి, తన పూర్వవర్తనను స్మరిస్తే, అపరాధంగా తోస్తుంది - అనే విషయాన్ని దృష్టాంతం ద్వారా తెలుపుతున్నారు ఇకపై- (“నెడునాళ్”) - అని ఆరంభించి, అంటే - చిరకాలం భర్తతో సంబంధం లేకుండా, ఇతర పురుషులతో సంచరించిన స్త్రీ, భర్తనిగ్రహానికి ఏమాత్రం జంకకుండా పోయి నిలుపడం ఏమి సబబు?” అనే లజ్జను, “ఇంతకాలంగా నేను చేసిన పనులను, వర్తనను అంతటినీ గమనించినవాడు” ఇప్పుడు నా దగ్గరకు ఈ విధంగా వచ్చి అపేక్షిస్తున్నదే!” అని నిగ్రహించి దండిస్తే ఏమి చేయాలి?” అనే భయం లేకుండా, అతని ముందుకు వచ్చి నిలచి, “నన్ను స్వీకరించాలి” అని అపేక్షిస్తే, ఎంత అపరాధమో, అటువంటిదే కదా, భగవానునిపట్ల అనన్యార్థశేషత్వాన్ని కల్గి, అనాది కాలంగా అతనితో సంబంధం లేకుండా అన్యవరుడై సంచరించిన జీవుడు, తన పూర్వవృత్తాంతాన్ని అనుసంధించినందువల్ల కలిగే సిగ్గును, స్వతంత్రుడైన భగవానుడు దండిస్తే ఏం చేయాలి? అనే భయాన్ని లేకుండా, అతని సమక్షానికి పోయి నిలచి, తనను అంగీకరించాలని చేసే ప్రపత్తికూడా - అని భావం) అని వ్యాఖ్యానించడం స్మరణీయం. ఈ సూత్రవ్యాఖ్యానాలు రెండు పెరియవాచ్చాన్పెళ్ళై గద్యత్రయ వ్యాఖ్యాన సూక్తులను శబ్దతః, అర్థతః అనువదిస్తున్నవి - అనే విషయం సుస్పష్టం.

ఈ సందర్భంలో శ్రీవరవరమునులవ్యాఖ్యాన శ్రీసూక్తిద్వారా వ్యక్తమయే ఒక అర్థవిశేషాన్ని కూడా గమనించాలి. శ్రీవరవరముని వ్యాఖ్యలోని- “భాష్య కారర్క్కు స్వపూర్వవృత్తాంతతై అనుసంధిత్తవాడే, అతుతానుమ్ అపరాధ

కోటియిలేయాయ్, “త్వమేవ మాతా చ” ఎన్ఱు తొడగ్గి ‘ఇత్తలైయిల్ అపరాధతై ప్పొలుత్తైక్కు ఉటుప్పాన అర్థవిశేషశ్చెల్లామ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్తుకొణ్ణు” అనే శ్రీసూక్తినిబట్టి ఈ క్షామణం “త్వమేవ మాతా చ” అనే 7వ చూర్ణికనుండే చేయబడినదని తెలుస్తున్నది.

అణ్ణావప్పంగార్ (వాధూల వీరరాఘవాచార్యస్వామివారి) అరుంబదంలో- “దేవాపి (దేవాః+అపి) మార్గే ముహ్యంతి”, “దేవాపి (దేవాః+అపి) యం న పశ్యంతి” అనే ఆర్షప్రయోగాలలో వలె ప్రకృతంలో కూడా “ప్రియాయాః+అర్హసి-ప్రియాయార్హసి” అనే రూపం సిద్ధించడం ఆర్షంగా ఉపపన్నమేనని అంటూ పెరియవాచ్చాన్పెళ్ళై వ్యాఖ్యాన క్రమం సమర్థింపబడింది.

ప్రకృతంలో ఇంకొక సూక్ష్మమైన, అత్యంత మధురమైన, సాంప్రదాయికమైన అర్థవిశేషం కూడా గమనించాలి. వేదపురుషుడు “నాయమాత్మా ప్రపచనేన లభ్యో న మేధయా న బహునా శ్రుతేన, యమేవైష వృణుతే తేన లభ్యః” అని అంటూ జీవుడు భగవానుని వరించడమనే స్వగతస్వీకారం ఉపాయం కాదని, భగవానుడు జీవుని వరించడమనే పరగతస్వీకారమే ఉపాయమని తెలిపాడనేది తెన్నాచార్య సంప్రదాయసిద్ధమైన అంశం. “చితః పరమచిల్లాభే ప్రపత్తిరపి నోపధిః, విపర్యయే తు వైవాస్య ప్రతిషేధాయ పాతకమ్” (జీవుడు పరమాత్మను పొందడంలో ప్రపత్తి కూడా ఉపాయం కాబోదు. ఆ పరమాత్మ జీవుని అనుగ్రహించదలచినపుడు మాత్రం జీవుని పాపం కూడా అడ్డు కాబోదు) అనే ప్రమాణం దీనిని దృఢీకరిస్తున్నది. భరతుడు శ్రీరామునివద్ద చేసిన శరణాగతి ఫలించకపోవడం, “ఏఱై ఏదలన్ కీఱ్ఱ మకన్” అనే రీతిలో జన్మవృత్తాలలో చాలా తక్కువవాడైన గుహుని శ్రీరాముడు అనుగ్రహించడం - అనే రెండు దీనికి ఉదాహరణాలని పూర్వాచార్యాభిప్రాయం. అందువల్ల జీవుడు చేసిన ప్రపత్తి శరణ్యుడైన భగవానుని హృదయానుగుణం కాకపోతే అది ఉపాయం కాకపోవడమే కాదు, అది అపరాధంగానే పర్యవసిస్తుంది. ఇంతేకాదు, జీవుని పూర్వవృత్తాన్ని గమనిస్తే కూడా, అతడు చేసిన ప్రపత్తి ఉపాయం కాబోదు, అపరాధంగానే లెక్కింపబడే అవకాశం ఉన్నది. దీనిని సూచించడంకోసమే శ్రీరామానుజులు తాము ప్రపత్తి చేసిన వెంటనే, అపరాధ క్షామణాన్ని ప్రార్థించారు. అందువల్ల శ్రీరామానుజులు ఈవిధంగా క్షమను అర్థించడం ప్రపత్తియొక్క అనుపాయత్వసూచకం, పరగతస్వీకారమే ఉపాయమనే విషయానికి సూచకమని

గ్రహించాలి. ఈ అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొనియే పెరియవాచ్చాన్ పేట్టై శ్రీభాష్యకారులు చేసిన క్షామణాన్ని వివరించారు. దానిని శ్రీవచనభూషణ వ్యాఖ్యలో శ్రీవరవరమునులు ప్రమాణంగా ఉదాహరించారు. శ్రీవరవరమునుల కంటే ఇంకొకరు యతిపరుల మనోగతాన్ని గుర్తించ గల్గినవారెవరుంటారు?

భగవద్భాష్యకారులు చేసిన ఈ క్షామణాన్నిగూర్చిన విచారణ శ్రీవచన భూషణమీమాంసాభాష్యంలో ఈ క్రింది రీతిలో చాలా విస్తృతంగా చేయబడింది. స్వగతస్వీకారాన్ని అపరాధంగా పల్కడం తగదు. ఎందుకంటే, స్వగతస్వీకారం (ప్రపత్తి) ఎక్కడా నిషేధింపబడలేదు కనుక, ప్రపత్తి చేసిన తరువాత ప్రాయశ్చిత్తాన్ని అనుష్ఠించాలని ఎక్కడా చెప్పబడలేదు; సరికదా; “తస్మాన్వ్యాసమేషాం తపసా మతిరిక్త మాహుః” అని అంటూ ప్రపత్తి సర్వాపరాధాలకు ప్రాయశ్చిత్తంగా విధింపబడింది కనుక. శ్రీరామానుజులు ప్రపత్తి చేసిన తరువాత క్షమను అర్థించినంతమాత్రంలో, ఆ క్షామణ ప్రార్థనవల్ల, ప్రపత్తి- అవచారంలోకి అన్వయిస్తుందనే అర్థం ఏర్పడడంలేదు అందువల్ల, వారు ఆవిధంగా క్షమను అర్థించడం వేటొక అభిప్రాయంతో చేసి ఉండవచ్చు. కాబట్టి- స్వగత స్వీకారమనబడే ప్రపత్తి అపరాధం కాబోదు - అనేది పూర్వపక్షవాదం. ఇక, దీనికి సిద్ధాంతపక్షంలో సమాధానం ఏమంటే- స్వగతస్వీకారం అవచారమే. ఎందుకంటే ప్రపత్తిని అనుష్ఠించినవెంటనే భాష్యకారులు క్షమను అర్థించారు కనుక. ఆ క్షమాప్రార్థనను ప్రాయశ్చిత్తరూపంగా అన్వయించుకోవడంలో ఏ అర్థభాద లేదు కాబట్టి అది అన్యాభిప్రాయం కాదు. అంతేకాక, “ప్రియః ప్రియాపూర్వసి” అని లొకికమైన వ్యభిచారిప్రార్థనా దృష్టాంతాన్ని పల్కడంకూడా ప్రపత్తి అపరాధకోటి లోనికి అన్వయిస్తుందని తెల్పుతుంది. ప్రపత్తి నిషేధింప బడలేదు కదా! -అని అనడం కూడా తగదు. ఎందుకంటే, “సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య” అనే సూక్తిలోని ధర్మశబ్దంయొక్క అర్థంలో స్వగతస్వీకారం కూడా అంతర్భవిస్తుంది కనుక, అదికూడా నిషేధింపబడినదే అయినది. అంతేకాదు, “సర్వధర్మాన్” అనే చరమశ్లోకానికి అన్వయహితంగా ముందున్న శ్లోకంలో “మన్మనా భవ” అని అంటూ స్వగతస్వీకారం విధింపబడినందున, తదనంతరశ్లోకమైన చరమశ్లోకంలోని ధర్మశబ్దంచేత అసంకోచాత్ స్వగతస్వీకారరూపమైన ఉపాయంకూడా తెలుపబడి, “పరిత్యజ్య” అని అనడం ద్వారా నిషేధింపబడింది. “స్వగతస్వీకారం ఉపాయంగా విధింపబడినది కనుక అది నిషేధింపబడినదని చెప్పడం వీలు కాదు”- అనికూడా

అనలేము. పూర్వం విహితాలైన కర్మయోగాదుల వలె ప్రపత్తికూడా అనిష్టఫలాన్ని ఇస్తుందని చెప్పి అవకాశం ఉన్నది. కనుక నిషేధింపబడింది. వాస్తవానికి, విధివాక్యాలలో వినబడే ఫలంకంటే మించిన వేటొక తాత్పర్యం శాస్త్రవాక్యాలకు ఉన్నది. అది ఏమంటే - జీవుని అత్యంతపారతంత్ర్యాన్ని స్థాపించడంలోనే శాస్త్రతాత్పర్యం. అందువల్ల స్వగతస్వీకారం, ఉపాయంతరాల వంటిదే కనుక, దానివల్ల అపాయం కలుగదు- అని అనడం కూడా సాధ్యం కాదు- అని ఈవిధంగా చాలా విశదంగా శ్రీవచనభూషణ మీమాంసాభాష్యంలో ఈ అంశం విచారింప బడింది. చివరలో ఈ విషయాలను అన్నిటినీ క్రోడీకరించే కారికాశ్లోకాలుకూడా ఈరీతిలో తెలుపబడ్డాయి. “గోష్ఠత్వవరణం గోష్ఠ్యహృదయాననుసారి చేత్, అపరాధస్య కోటా స్యాత్, తద్వారా ప్రార్థనావిధిః, యదా అతదనుసారి స్యాత్ ఆత్మనాశః ఫలం భవేత్, ప్రాపకాంతరతుల్యత్వం షడంగస్య హి విద్యతే” అనేవి ఆ కారికలు. అణ్ణప్పంగార్ అరుంబదంలో కూడా ఈ విషయాన్ని గూర్చి చాలా వివరంగా పూర్వపక్షసిద్ధాంత వాదరూపంగా విచారింపబడింది. విస్తరభయం వల్ల అది ప్రస్తావించబడలేదు.

అయితే ప్రపత్తిని చేయడం ఎందుకు? వెంటనే క్షమను అర్థించడం ఎందుకు? అంటే ప్రపత్తిని అనుష్ఠించడం ఉపాయకోటిలోనికి అంతర్భవించక పోయినా, అధికారివిశేషణంగా అన్వయిస్తుంది కనుక ప్రపత్తిని అనుష్ఠించాలి. తన పూర్వవృత్తాంతాన్ని స్మరించినా క్షమను అర్థించవలసి ఉంటుంది. ఇది దివ్యసూరిసూక్తి సిద్ధం. పూర్వాచార్యానుష్ఠాన సమ్మతంకూడా. నమ్మాళ్వార్లు తిరువాయ్మొళి ప్రబంధం రెండవ శతకంలోని మూడవ దశకంలో “ఎనదావి తన్మొళిన్దేన్ ఇని మీళ్వదెప్పదుణ్డే” అని శరణాగతిని చేసి, వెంటనే “ఎనదావి యావియుమ్ నీ, పొళిలేల్లొముణ్డ ఎన్దాయ్! ఎనదావియార్? యానార్? తన్దై నీ కొణ్డాక్కివైయే” అని అంటూ తాము చేసిన ప్రపత్తికి అనుతాపాన్ని ప్రదర్శించారు. ఆశంపందార్కూడా “అహ మద్వైవ మయా సమర్పితః” అని పల్కి. “అథవా కిం ను సమర్పయామి తే” అని అన్నారు. మఱుశ్లోకంలో “మమ నాథ! యదస్తి యోఽస్మహం సకలం తద్ధి తవైవ,... అథవా కిం ను సమర్పయామి తే” అని పశ్చాత్తాపాన్ని తెలిపారు - అనే విషయాన్ని శ్రీదేశికులు రహస్యత్రసారంలోని సాంగప్రపదనాధికారంలో పలికారు. అందువల్ల, సంసారభీతితో ఆత్మసమర్పణాన్ని చేయడం, తన స్వరూపాన్ని గమనించి దానికి అనుతాపాన్ని పొందడం రసికకృత్యం, స్వరూపానురూపంకూడా.

ప్రపన్నుడు చేసిన ప్రపత్తి, అతని స్వరూపాన్ని గమనిస్తే, అపరాధకోటిలోనికి చేరుతుంది- అనే విషయాన్ని తెలిపే వేదోపబృంహణ వాక్యాలను కూడా “యస్మాస్మి”, “స్వత్మమాత్మని సంజాతం స్వామిత్యం బ్రహ్మణి స్థితమ్” ఇత్యాది ప్రమాణాల ద్వారా ఆత్మలన్నీ భగవానుని సొత్తు అని, వాటిని సొత్తుగా కల్గిన స్వామి భగవానుడని తెలుస్తున్నది. అందువల్ల శరణవరణరూపమైన ప్రపత్తిని చేయడం తన సొత్తు కాని ఆత్మను తనదిగా భావించినపుడే సంభవం కనుక అది ఆత్మాపహరదోషంగా పర్యవసించే అవకాశం ఉన్నందున, ప్రపత్తి చేసిన వెంటనే అనుతపించి, క్షామణాన్ని అర్థించడం కూడా తగినదే. దీనిని శ్రీరామాయణంలోని సీతారామ కల్యాణ సందర్భంలోగల “ఇయం సీతా” ఇత్యాది శ్లోకం సూచిస్తున్నదని అభిజ్ఞుల సూక్తి. ఆచార్య స్థానీయుడైన జనకుడు ఆత్మస్థానీయురాలైన సీతాదేవిని సమర్పిస్తూ “ప్రతీచ్ఛ చైనామ్” అని శ్రీరామునితో అనడం శరణ వరణ రూపమైన ప్రపత్తియే. ఆ విధంగా తన కూతురుకాని సీతను తన కూతురుగా భావించి జనకుడు అర్పించడం, ఆర్తులైన ఆఘ్నార్తు తన సొత్తుకాని ఆత్మను తనసొత్తుగా భావించి అర్పించడంవంటిదే - అని, వెనువెంటనే జనకుడు “భద్రం తే” అని అంటూ క్షామణాన్ని ప్రార్థించి, “పాణిం గృహ్లాప్స పాణినా” అని అంటూ అభయ ప్రదానాన్ని అర్థించడం - ప్రపత్తి చేసిన తర్వాత ఆఘ్నార్తు అనుతాపాన్ని పొంది “ఎనదావి యార్? యాన్ ఆర్?” అని అంటూ క్షామణాన్ని అర్థించడంవంటిదే అని కాంచీమహావిద్వాన్ శ్రీమాన్ అణ్ణంగరాచార్య స్వామివారు “ఆఘ్నార్ పెణ్ణెయిన్ తత్తుపమ్” అనే వ్యాసంలో తెలియజేశారు. ఇదేవిధంగా శ్రీకృష్ణ చరమ శ్లోకంలో కూడా, పూర్వార్థం సృగతస్వీకారపరంగా, ఉత్తరార్థం పరగతస్వీకారపరంగా అన్వయించి అర్థాన్ని చెప్పడంలో గల స్వారస్యం గమనించదగినది.

ఈ సందర్భంలో, శ్రీవాఘాల వీరరాఘవాచార్య స్వామివారు (అణ్ణవప్పం గార్) తమ శ్రీవచనభూషణ అరుంబదంలో ప్రస్తావించి, పరిహరించిన ఒక సందేహం ప్రస్తావించబడుతున్నది.

భగవద్భాష్యకారులు శేషావతారసంభూతులు కదా! వీరికికూడా పూర్వవృత్తం ఒకటి ఉన్నదని, దానిని వారు పర్యాలించి “ప్రపత్తికూడా అపరాధకోటిలో అంతర్భవించింది” అని భావించారని అనడం ఉచితమా? అనేది ఆ సందేహం. దీనిని, తమకు తరువాతివారుకూడా ఈరీతిలో అనుష్ఠించడం కోసంగా తమ అవతార సత్యత్వంకోసం శ్రీభాష్యకారులు ప్రపత్త్యనుష్ఠానాన్ని ఈవిధంగా

భావించారు అంటే - అని చెప్పాలి - అని సమాధానించవచ్చు. ఈవిధంగా శ్రీభాష్యకారుల ప్రపత్తి భావనామాత్రమే అయితే, వారికి శ్రీరంగనాథుడు వరప్రదానాన్ని చేయడంకూడా భావనామాత్రమే కావలసి వస్తుంది. అప్పుడు “ఉక్త్వా ధనంజయవిభీషణలక్ష్మ్యయా తే ప్రత్యాయ్య లక్ష్మణమునే: భవతా వితీర్ణామ్, శ్రుత్వా పరం తదనుబంధిమదావలిస్తే నిత్యం ప్రసీద భగవన్ ! మయి రంగనాథ !” అని శ్రీవేదాంతదేశికులు న్యాసతిలకంలో పల్కడం, “ఇన్ద అరణ్యత్తినితిరు నీ ఎన్దరగ్గరెన్ద యెతిరాశర్ క్కిన్ద వరమ్ శిన్దెయ్యిల్ నమ్మదన్టో!” అని “సా చ త్వయైవ కమలారమణేఽర్థితా యత్ క్షేమ స్స ఏవ హి యతీంద్ర! భవచ్చిత్రానామ్” అని మణివాళమహామునుల శ్రీసూక్తి విరుద్ధార్థకాలే కాగలవు. అవి ఆవిధంగా కాకుండా ఉండాలంటే, శ్రీభాష్యకారులు చేసిన ప్రపత్తి పారమార్థికం (వాస్తవం) అయిఉండాలి. మఱి అది ఏవిధంగా? అంటే- తమ సంతానం చేసిన అపరాధాలను, వారితో తమకు ఉండే సంబంధం కారణంగా తల్లిదండ్రులు తాము యజమానిని ప్రార్థించి క్షమింపజేసినట్లుగా, శ్రీభాష్యకారులుకూడా అస్మదాదులతో తమకు ఉండే సంబంధాన్ని అనుసంధించినందువల్ల, మన దోషాలను అన్నిటినీ, తమ తలపై ఆరోపించుకొని భగవానుని సన్నిధిలో ప్రార్థించి క్షమను అర్థించారు కనుక, వారు చేసిన ప్రపత్తి వాస్తవమేనని చెప్పాలి.

ఆవిధంగా అయితే, “మాయాం దాసభూతః శరణాగతోఽస్మి తవాఽస్మి దాస ఇతి వక్తారం మాం తారయ” అని అనవచ్చునా? “తవాస్మి దాసః ఇతి వక్తారం మాం ప్రతి మదీయాన్ మాయాం తారయ” (నాకు చెందినవారిని తరింపజేయాలి) అని కదా పలకాలి -అని అంటే, భాష్యకారులు పల్కిన “మామ్” అనే పదంలో అస్మదాదులుకూడా అంతర్భవిస్తారు కనుక, ఏవిరోధం లేదు. అది ఏవిధంగా? అంటే, ఒక గృహస్థుని ఒకడు, “నీకు ఒక దినానికి ఎంత ధాన్యం వ్యయమవు తుంది?” అని అడిగితే, తన పోషణలో ఉండే అందఱిని కలుపుకొని అతడు “నాకు ఒకనాటికి ఒక కుంచం ధాన్యం వ్యయమవుతుంది” అని పలికే వ్యవహారం ఉన్నది కదా! అదే రీతిలో ఇక్కడకూడా “మామ్” అనే పదంలోనే తమ అభిమానంలో ఒదిగి ఉండే మనలను అందఱిని చేర్చుకొని పలికారు, కనుక ఏవిధమైన అర్థవిరోధం లేదని గమనించాలి.

ఇటువంటి పలురస్యరహస్యార్థ రత్నాలు ఎన్నో గూఢంగా పెరియవాచ్చాన్పెచ్చై వ్యాఖ్యానంలో గోచరిస్తాయి.

శరణాగతిగద్యలో శ్రీరామానుజులు “పరభక్తియుక్తం మాం కురుష్య” మొదలైన వాక్యాలద్వారా భక్తినే ప్రార్థించినందున గద్యత్రయంలో భక్తిమోక్షోపాయంగా ప్రతిపాదించబడిందని కొందఱు అభిప్రాయపడతారని, అది సరి కాదని అంటూ మహావిద్వాన్ కిడాంబిగోపాలకృష్ణమాచార్యస్వామివారు “శ్రీగద్యత్రయస్య ప్రపత్వపాయ పరత్వమ్” అనే సంస్కృతవ్యాసంలో ఆ వాదాన్ని సహేతుకంగా సోదాహరణంగా నిరసించారు. శ్రీభాష్యకారులు గద్యప్రబంధంలో ప్రార్థించిన భక్తి, శ్రీభాష్యంలో ఆ ఆచార్యవర్యులు మోక్షోపాయంగా నిర్ణయించిన సాధనభక్తి కాదు. ఎందుకు? అంటే శ్రీరామానుజులు గద్యప్రారంభంలో ప్రపత్తినే తమకు అభిమతమైన మోక్షానికి ఉపాయంగా అనుష్ఠించారు కదా ! వారిచే ప్రార్థింపబడిన భక్తిని ఉపాయంగా పక్కడం స్వానుష్ఠానవిరుద్ధం. గద్యలలో వారిచే అర్థింపబడిన భక్తి, భోజనానికి ఉపయోగించే ఆకలివలె, కైంకర్యరుచిరూపమైనది. తప్ప ఉపాయరూపమైన భక్తికాదు. ప్రపత్తి నిష్ఠులు కూడా అష్టాక్షరిలోని “నారాయణాయ” అనే పదంలోని వ్యక్తచతుర్థిద్వారా, ద్వయం ఉత్తరవాక్యంలోని చతుర్థిద్వారా ప్రార్థింపబడేది, కైంకర్యోపకరణ రూపమైనది, రుచిరూపమైనది అయిన భక్తిని అర్థిస్తారు. ఈ భక్తి ప్రపన్నుని స్వరూపంలో అంతర్భవిస్తుంది. భక్తి “స్వరూపత్రిలే పుకుమ్” అనికదా శ్రీవచనభూషణసూక్తి. అందువల్లనే, ప్రపన్నాగ్రేసరులు, శ్రీభాష్యకారులకు పరమాచార్యులైన యామునదేశికులు కూడా “భగవన్ ! భక్తిమపి ప్రయచ్ఛ మే” అని అర్థించారు. కనుక ఆ భక్తి కైంకర్యరుచిరూపమైనది అనే విషయం నిర్వివాదం.

ఇంతేకాక, గద్యత్రయంద్వారా ద్వయమంత్రాన్ని వివరించడానికి ప్రయత్నించిన శ్రీభాష్యకారులు “అఖిలహేయ ప్రత్యనీక” అని ఆరంభించి “దేవ! సోధుమ్” అనే పర్యంతం పూర్వవాక్యాన్ని వివరించి, తరువాత ఉత్తర వాక్యవివరణాన్ని ఆరంభించి, “అగ్నిహోత్రం జుహోతి యవాగూన్ పచతి” అనే శ్రుతివాక్యాలలో వలె, పౌరక్రమంకంటే అర్థక్రమం బలీయమైనది కనుక, ద్వయం ఉత్తరవాక్యంలో “శ్రీమతే నారాయణాయ” అని కైంకర్య ప్రార్థనముందుగా తెలుపబడినా, ఆ కైంకర్యానికి సంభవించే విరోధుల నివృత్తిని ప్రతిపాదించేది, వాక్యంలో కైంకర్యప్రార్థనకు తరువాత ఉపాత్తమైనది అయిన నమఃశబ్దం యొక్క అర్థాన్ని ముందుగా “మనోవాక్యాయైః” అని ఆరంభించి, “మాం తారయ” అనే పర్యంతం గల వాక్యాలలో విశదీకరించారు. తరువాత, పరమపురుషార్థ రూపమైన

కైంకర్యానికి ఉపయోగించే పరభక్తి - పరజ్ఞాన పరమభక్తులను కూడా “పురుష స్స పరః” ఇత్యాది రెండు వాక్యాలద్వారా ప్రార్థించినవారై, వాటికి పూర్వభావి అయిన అనన్యప్రయోజనమైనది “తేషాం జ్ఞానీ నిత్యయుక్తః” ఇత్యాది గీతా వచనాలు మూడిటిలో తెలుపబడినది అయిన జ్ఞానం తమకు కలగాలని “తేషాం జ్ఞానీ నిత్యయుక్తః” ఇత్యాదిగా అర్థించారు. ఈవిధమైన, అనన్యప్రయోజనమైన జ్ఞానం కల్గినవారికి సిద్ధించేవి, “పురుష స్సపరః పార్థ! భక్త్యా లభ్య స్త్వనన్యయా”, “భక్త్యా త్వనన్యయా లభ్యః”, “మద్భక్తిం లభతే పరామ్” అనే మూడుచోట్ల తెలుపబడినవి అయిన పరభక్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తులను ప్రార్థించారు. తరువాత, ఆ పరభక్త్యాదులు కల్గిన పిమ్మట ప్రీతికారితమైన, పరమపురుషార్థ రూపమైన కైంకర్యాన్ని “పరభక్తి పరజ్ఞాన” ఇత్యాదిగా “నిత్యకింకరో భవాని” అనే పర్యంతంగల వాక్యంలో అర్థించారు. ఇందువల్ల శ్రీభాష్యకారులు “పరభక్తి యుక్తం మాం కురుష్య” అని భక్తిని ప్రార్థించినా, అది కైంకర్యరుచిరూపమైనది, స్వరూపంలో అంతర్భవించేది కనుక, అది ఉపాయభక్తి కాదు. కనుక శరణాగతిగద్యకు భక్తుపాయపరత్వం లేదు. రెండవది అయిన శ్రీరంగగద్యం శరణాగతిగద్యతో సమానార్థకమైనది కనుక అందులో కూడా భక్తి ఉపాయంగా తెలుపబడలేదు. ఇంతేకాక, అందులో “శ్రీమన్! నారాయణ! తవ చరణారవిందయుగళం శరణమహం ప్రపద్యే”- అని అంటూ ప్రపత్తియే అనుష్ఠింపబడింది. చివరలో కూడా “అపారకరుణాంబుధే!” అని ఆరంభించి “మమ నాథ! నమోఽస్తు తే” అనే పర్యంతం కైంకర్యప్రార్థనా పూర్వకంగా ప్రపత్తియే అనుష్ఠింపబడింది. మూడవది అయిన శ్రీవైకుంఠగద్యలో కూడా మిగిలిన రెండు గద్యలవంటిదే. అందులో కూడా “తత్పాదాంబుజ ద్వయప్రపత్తేః అన్యన్న మే కల్పకోటిసహస్రేణాపి సాధన మస్తీతి మన్వానః” అని అంటూ ప్రపత్తియే భగవత్ప్రాప్తికి సాధనమని అనుసంధింపబడింది. అందువల్ల గద్యత్రయం భక్తుపాయపరం కాదు - అనేది శ్రీమాన్ గోపాలకృష్ణమాచార్యస్వామివారి వ్యాస సారాంశం.

ఇక, శ్రీవైకుంఠస్తవం ఆరంభంలో గల “యామునార్యసుధాంబోధి మవగాహ్య యథామతి, ఆదాయ భక్తియోగాభ్యం రత్నం సందర్శయామ్యహమ్” అనే శ్లోకాన్ని గూర్చి విచారిస్తూ, శ్రీమాన్ గోపాలకృష్ణమాచార్యస్వామివారి ఈవిధంగా అన్నారు- “ఈ శ్లోకంలోని భక్తియోగశబ్దం స్వయంప్రయోజనరూపమైన భగవదనుసంధాన పరమని శ్రీవేదాంతదేశికులచేత వ్యాఖ్యానింపబడినందున,

ఈపదం ఉపాయభక్తిని తెలుపదు. కనుక దీనివల్ల కూడా గద్యత్రయం ఉపాయభక్తిపరం కాదని తెలుస్తున్నది. అంతేకాక, ఈ శ్లోకం శ్రీభాష్యకారులచే రచింపబడినది కాదు- అనే ఒక సంప్రదాయం ఉన్నది, మిగిలిన రెండు గద్యల ఆరంభంలోని “సందే వేదాంతకర్పూర” ఇత్యాది శ్లోకం, “చిదచిత్ పరతత్త్వానామ్” అనే శ్లోకంకూడా శ్రీభాష్యకారులచే అనుగ్రహింపబడలేదు. అందువల్ల ఈ శ్లోకాలు రెండు కొంతమంది అనుసంధానంలో లేవు కనుక, మూడవ గద్య ఆరంభంలోని “యామునార్యే”తి శ్లోకంకూడా ఇటువంటిదే. మఱి, ఈ శ్లోకాలు ఆయా గద్యల ముందు ఎందుకు నిబంధింపబడ్డాయి? అంటే, వక్తవైలక్షణ్యాన్ని ఆలోచించి, భాగవతులచే అందఱు ఆ శ్లోకాలను అనుసంధిస్తారనే భావంతో, అన్యకృతాలైన ఈ శ్లోకాలు ఆయా గద్యల ఆరంభంలో కూర్చబడ్డాయి- అనేది శిష్టసంప్రదాయం. అందువల్లనే సర్వజ్ఞులైన శ్రీకృష్ణసూరి మిగిలిన రెండు శ్లోకాలనువలె, “యామునార్యే”త్యాది శ్లోకాన్నికూడా వ్యాఖ్యానించలేదు”.

శ్రీ మద్వేదాంత దేశికులు తమ గద్యభాష్యంలోని అవతారికలో, శరణాగతి గద్యలో శ్రీరామానుజులు ద్వయమంత్రాద్వాన్ని అనుశీలనం చేసిన క్రమాన్ని వివరించారు. ఈ శరణాగతి గద్యలో, “సంపత్స్యతే” అనే పర్యంతం (4వ చూర్ణిక చివరి వరకు) ద్వయమంత్రంలోని “శ్రీమత్” అనే పదంయొక్క తాత్పర్యం నిరూపింపబడింది. “అఖిల” అని ఆరంభించి “అశరణ్యశరణ్యామ్” అనే పర్యంతం ద్వయంలోని “నారాయణ” అనే పదంయొక్క అర్థం వివరింపబడింది. దాని మధ్యలో రెండుమార్లు “శ్రీమన్ నారాయణ!” అని పల్కడం వల్ల ద్వయంలోని ఉపాయాన్ని, ఉపేయాన్ని తెలిపే పూర్వోత్తరవాక్యాలలోని సిద్ధమైన, ప్రధానమైన వస్తువు (లక్ష్మీసహితుడైన నారాయణుడు) ప్రకాశింపజేయబడింది. “అన్యశరణోఽహమ్” అనే ప్రయోగంలోని ఉత్తమపురుషద్వారా విశిష్టాధికారి (ప్రపన్నుడు) చెప్పబడ్డాడు. “త్వత్పాదారవిందయుగళమ్” ఇత్యాది ప్రయోగం అర్థంద్వారా, స్వరూపంద్వారా ద్వయమంత్రంలో (పూర్వవాక్యంలో) గల మూడు పదాలను (శ్రీమన్నారాయణ చరణౌ, శరణం, ప్రపద్యే- అనే మూడు పదాలను) జ్ఞాపకం చేస్తున్నది. ఈవిధంగా, ముఖ్యమైన సిద్ధోపాయంతోను, సిద్ధమైన ప్రాప్యం (ప్రయోజనం)తోను ద్వయాన్ని ఒకే మహావాక్యంగా చెప్పేటపుడు, శబ్దంద్వారా ప్రధానంగా స్ఫురించే సాధ్యోపాయాంశం వ్యక్తం చేయబడింది. సాధ్యమైన ప్రయోజనంకూడా “పారమార్థిక” ఇత్యాది (రెండవ చూర్ణిక) వాక్యంద్వారా

సంగ్రహంగా తెలుపబడింది - అనే విషయాన్ని తెలుపడం కోసంగా శరణాగతి గద్యలో మధ్యలో “ద్వయామ్” అనే పదాన్ని ప్రయోగించి, తద్వారా వ్యాఖ్యానింపబడే మంత్రంయొక్క సమాఖ్య (పేరు) నిర్దేశింపబడడం జరిగింది. “పితరమ్” అని మొదలిడి, జితంతా స్తోత్రంలోను, భగవద్గీత మొదలైనవానిలోను చెప్పబడిన, పూర్వం తెలుపబడిన అర్థాన్ని దృఢీకరించే ఉపబృంహణ గ్రంథాలను అనుసంధించడం ద్వారా, పూర్వం ప్రస్తావింపబడిన ఉపాయవిశేషాన్ని తాము పరిగ్రహించిన విషయం, శరణ్యుడైన భగవానుని స్వభావాలను అనుసంధిస్తూ, ప్రాప్యమైన ప్రయోజనాన్ని పొందడంలో ఎదురయ్యే విరోధులు నివర్తింపబడాలనే ప్రార్థనాంశం కూడా వివరింపబడే ద్వయార్థమని సంగ్రహంగా తెలుపబడింది, “మనోవాక్కాయైః” ఇత్యాది వాక్యాల ద్వారా, అర్థక్రమాన్ని అనుసరించి ముందుగా “నమః” అనే శబ్దం యొక్క అర్థం వివరింపబడింది, తరువాత, “నారాయణాయ” అనే పదంలోని చతుర్థీవిభక్తియొక్క అర్థమైన పరమపురుషాద్వాన్నిగూర్చి ప్రార్థన ప్రకాశింపజేయబడింది. శ్రీరంగనాథుడు బదులిచ్చే వాక్యాలద్వారా అంతకు ముందు ప్రస్తావింపబడినది. ప్రపన్నాధికారి నిర్భయంగా ఉండడంకోసం అతని రక్షణభారాన్ని ఒప్పుకొన్న శరణ్యుడైన భగవానుని సహజస్వభావంచేత ఉద్భవించిన దయవల్ల చల్లనిది, ఉత్తరవాక్యంలో చెప్పబడిన పరమప్రయోజనానికి అంకురం (ఆరంభం) వంటిది అయిన (భగవానుని) అభిప్రాయం తెలుపబడింది. ఈ రీతిలో, ఈగద్య పూర్తిగా ద్వయమంత్రానికి వివరణమనే సంప్రదాయం చాలా సాధువైనది.

గద్యత్రయానికి పెరియవాచ్చాన్పిట్టై అనుగ్రహించిన వ్యాఖ్యానంలో కుదృష్టితో దోషోద్భావనను చేసేవారి వాదాలను కీర్తిమూర్తి, “శ్రీసుదర్శనమ్” తమిళమాసపత్రిక సంపాదకులు, శ్రీవైష్ణవసింహ, ఉ.వే. శ్రీమాన్ ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగార్ తాము ప్రచురించిన గద్యత్రయవ్యాఖ్యానం (ద్రావిడలిపి) గ్రంథం అవతారికలో ప్రస్తావిస్తూ ఖండించారు. వాటిలో కొన్ని ఇక్కడ, సందర్భోచితమనే భావనతో, ప్రస్తావింపబడు తున్నాయి.

“పెరియవాచ్చాన్ పిట్టై శరణాగతి గద్యవాఖ్యానారంభంలో... “శ్రీభాష్యంలో, కుదృష్టితో వాదించేవారిని నిరసించడంకోసం భక్తియే మోక్షసాధనమని తాము అనుగ్రహించడంవల్ల, తమ అనుయాయులు అదే తమ అభిమత సిద్ధాంతమని భావించే అవకాశం ఉన్నది కనుక, ఆవిధంగా భావించకుండా ఉండడం కోసం,

మోక్షసాధనంగా స్వరూపానురూపమైన ఉపాయం ప్రపత్తియే- అని తాము నిశ్చయించిన అర్థాన్ని గద్యత్రయంలో వ్యక్తం చేస్తున్నారు.” అనే అర్థాన్ని ఇచ్చే సూక్తులను పల్కడంవల్ల, భాష్యకారులకు విప్రలంభకత్వం ఉన్నదని చెప్పినట్లయినదని, శ్రీభాష్యంలో ప్రపత్తినిగూర్చి చెప్పబడలేదనడం శ్రీభాష్యంలో పరిచయంలేని కారణంవల్లనే- అని, శ్రీభాష్యంలో భక్తిమాత్రం, శ్రీగద్యత్రయంలో ప్రపత్తిమాత్రం తెలుపబడినవి- అని అనడం అవిచారితరమణీయం - అని మనస్సుకు తోచిన రీతిలో కొందఱు దోషోద్భావను చేశారు. కాని, ఇవి అన్నీ పస లేనివి, నిర్దోషకమైనవి.

శ్రీవైకుంఠగద్యవ్యాఖ్యానావతారికలోనే పెరియవాచ్చాన్పిఱ్ఱై- “శ్రీభాష్యత్రిత్... బాహ్యకుద్యష్టికళై నిరసిత్తైక్కాక... కర్మజ్ఞానసహకృతైయాన భక్తియే ఉపాయమ్ ఎన్ఱు శొల్లుకీఱ ఇదువే పారుళెన్ఱు సాధిక్కవేన్ఱుకైయాలే, ప్రపత్తియుమ్ ఉళ్ళే సూచితమాయ్ క్కిడక్కచ్చెయ్దేయుమ్, భక్తియిలే నోక్కాక ఉపపాదిత్తురుళినార్” అని పల్కిన సూక్తిని అనుసంధించినవారికి, పూర్వం ప్రస్తావించిన, అనువాదానికి కూడా తగని ఆరోపణలు అనావశ్యకాలని, తగనివి అని, అవి భాగవతాపచారంగా పర్యవసీస్తాయి- అని సువ్యక్తమవుతుంది. ఈ దూషణసంభ్రమానికి మూలకారణం శ్రీదేశికులు పల్కిన ఒక సూక్తిలో అపార్థాన్ని గ్రహించడమే. ఈ విషయాన్ని కొంచెం వివరిస్తాను.

“ఆర్తోపచ్ఛందనం గద్యం భాష్యం తు పరరంజనమ్, ఇత్యావిలధియోఽప్యేవం ప్రసీదంతు ప్రమాణతః” (ఆర్తులను రంజింపచేసేది గద్యం, భాష్యం ఇతరులను రంజింపచేస్తుంది- అని భ్రమించిన బుద్ధిని కలవారు కూడా ఈరీతిగా ప్రమాణాలనుబట్టి సృష్టతను పొందుదురుగాక) అనేది దేశికులు గద్యత్రయ భాష్యంలో పల్కిన శ్లోకం. ఈ శ్లోకంలోని భాష్యశబ్దానికి శ్రీభాష్యపరంగా అర్థాన్ని గ్రహించి, ఈ శ్లోకం పెరియవాచ్చాన్పిఱ్ఱైను దూషించడంకోసం ఉద్దేశింపబడినదని భావించడమే సైన ప్రస్తావించిన అపవాదాలకు మూలం - అనేది సృష్టం. వాస్తవానికి, ఈ శ్లోకంలోని భాష్యశబ్దం గీతాభాష్యాన్ని నిర్దేశిస్తున్నదని, ఈశ్లోకం పెరియవాచ్చాన్పిఱ్ఱైను ఉద్దేశించి అవతరించినదికాదనే విషయం మధ్యస్థులు సైతం అంగీకరించే రీతిలో నిరూపించబడుతున్నది.

“భాష్యం తు పరరంజనమ్, ఇత్యావిలధియః” (భాష్యం అయితే, ఇతరులను రంజింపచేయడం కోసంగా రచింపబడింది- అని కలత చెందిన బుద్ధిని కల్గినవారు)

అనేది ప్రకృతంలో దేశికసూక్తి. పెరియవాచ్చాన్పిఱ్ఱై అయితే, “శ్రీభాష్యం కుద్యష్టివాదాలను చేసినవారిని, నిరసిస్తున్నది”- అని పలుమార్లు పలికారు. దీనినిబట్టి దేశికులు, పెరియవాచ్చాన్పిఱ్ఱై శ్రీసూక్తులను ఉద్దేశించి ఇక్కడ పలుకలేదని స్పష్టపడుతున్నది. ఇంతేకాక, “ఆర్తోపచ్ఛందనమ్” అనే ఈ శ్లోకానికి ముందు- “న చ ప్రపత్తి స్వాతంత్ర్యే భాష్యవిరోధః, తథా హి- ఉపాసనసేవ ప్రపదన స్వాపి సర్వాభిమత సాధనత్వావగతేః, తత్ర చరమశ్లోకవిధేయ ప్రకృతోపాయ విరోధిపాపనివర్తన రూపాదాహరణవిశేషే ప్రదర్శయామాస. ఇహ తు సాధ్యాంతర సాధనాంతరరహిత మంత్రవివరణప్రవృత్తత్వాత్ ప్రాప్తివిరోధి నిరసనార్హతయోదాహరతి” (ప్రపత్తి- స్వతంత్రమైన మోక్షోపాయం- అనే విషయంలో గీతాభాష్యవిరోధం లేదు. ఎందుకు? అంటే, ఉపాసనంవలె ప్రపత్తికూడా అన్ని ఫలాలను సాధనమని ప్రమాణాలవల్ల తెలియబడుతున్నందున. ఆ గీతాభాష్యంలో, చరమశ్లోకంలో విధింపబడే ప్రపత్తిని పూర్వం చెప్పబడిన భక్తియోగవిరోధులైన పాపాలకు నివర్తకంగా తెలిపారు. ఇక్కడ, గద్యత్రయంలో అయితే, భగవానుడు తప్ప వేరొక ప్రాప్యం, ప్రాపకం ఏమీ లేని ద్వయమంత్రాన్ని వివరించడానికి ఆరంభించినందువల్ల, మోక్షప్రాప్తి విరోధినిరసించడంకోసంగా ఉదాహరిస్తున్నారు) అనే పంక్తులున్నాయి. ఈ సూక్తులలోని భాష్యశబ్దం గీతాభాష్యాన్నే నిర్దేశిస్తున్నందున, దీనికి పిమ్మట ఉండే “భాష్యం తు పరరంజనమ్” అనే శ్లోకంలోని భాష్యశబ్దంకూడా గీతాభాష్యాన్నే నిర్దేశిస్తున్నది- అని సులభంగా తెలియవచ్చు. శ్రీభాష్యాన్ని గూర్చిన ప్రస్తావన ఈ ప్రకరణంలో లేనే లేదు.

ఇక, “ఆర్తోపచ్ఛందనమ్” అనే శ్లోకం ఎందుకోసం అవతరించింది? అనే విషయాన్ని గమనించాలి. భగవద్రామానుజులు గీతాశ్లోకభాష్యంలో ప్రపత్తి భక్తి యోగానికి అంగమై ఉన్నదనే ఒక నిర్వాహాన్ని తెలిపారు. గద్యత్రయంలో అయితే, దానిన (ప్రపత్తిని) స్వతంత్రోపాయంగా నిర్వహించారు. దీనిని చూచిన కొందఱు “కాలవిలంబాన్ని (ఆలస్యాన్ని) సహించలేని ఆర్తులకు తృప్తిని కల్గించడంకోసం గద్యం ఏర్పడినది, గీతాభాష్యమే భాష్యకారసిద్ధాంతం.” అని, ఇంకా మఱి కొందఱు “గీతాభాష్యం, ఆలస్యాన్ని సహించగల్గిన భక్తియోగనిష్ఠులను రంజింపచేయడం కోసం ఏర్పడింది. గద్యమే భాష్యకారుల సిద్ధాంతం” అని అంటారు. దీనిని ఖండించడం కోసమే “ఆర్తోపచ్ఛందనమ్” ఇత్యాది శ్లోకాన్ని దేశికులు రచించారు. ఆర్తుల విప్రలంభంకోసం గద్యత్రయాన్ని రచించారు - అని కాని, ఇతరులను

రంజింపచేయడంకోసం భాష్యకారులు గీతాభాష్యంలో అంగప్రపత్తినిర్వాహాన్ని చేశారు - అని కాని చెప్పనక్కరలేదు. ప్రపత్తి సర్వసులభపాదం - అనే దానిని ఒక్కొక్క ఉదాహరణ విశేషంతో తెలుపడంకోసం ఆయా నిర్వాహాలను చేశారు - అనియే గ్రహించాలి - అనేదే దేశికుల అభిప్రాయం. ఆర్తశబ్దం ద్వారా కాలవిలంబాన్ని సహించలేని ప్రపన్నులను, పరశబ్దం ద్వారా ఆ ఆర్తులకంటే అన్యలు, ఆలస్యాన్ని సహించగల్గినవారైన సాధనాంతర నిష్ఠులను తెల్పుతున్నదనే విషయం స్పష్టం. పెరియవాచ్చాన్ ప్రస్తావించిన అన్యమతస్థులను ఇక్కడ పరశబ్దంతో నిర్దేశించారని భావించే అవకాశమే లేదు. “రంజనమ్” అనే ప్రయోగం అన్యమతస్థుల విషయంలో ఎంతమాత్రం అన్వయించదు. ఈ విధంగా ఇంతవరకు పెరియవాచ్చాన్ పిచ్చెన్ నిరసించడం కోసంగా దేశికులు “ఆర్తోపచ్ఛందనమ్” అనే శ్లోకాన్ని రచించలేదు - అనే విషయం ప్రకరణం, యుక్తి మొదలైనవానిద్వారా నిరూపింపబడింది. ఇంతకుమించి, అహోబిలమఠానికి చెందిన రెండవ పట్టాన్ని అలంకరించిన శ్రీమన్నారాయణస్వామి తాము రచించిన పురుషకారమీమాంస అనే గ్రంథంలో అనుగ్రహించిన ఈక్రింది శ్లోకాలవల్ల ఈ విషయం స్పష్టపడు తున్నది. “ప్రాధాన్యాంగత్వపరయోః గద్యగీతాంత భాష్యయోః, ద్వయోరన్యతరత్ బాధ్యం విరోధో హి స్ఫుట స్తతః, ఆర్తోపచ్ఛందనం గద్యం కేచిదాహుర్విపశ్చితః గీతాంతభాష్య మన్యే తు వదంతి పరరంజనమ్, తాత్పర్యార్థావిరోధేన నాత్రైకేనాన్య బాధనమ్, ప్రమాణ దార్ఢ్యాదత్రైవం గద్యభాష్యోక్తసంగ్రహః, ఆర్తోపచ్ఛందనం గద్యం భాష్యం తు పరరంజనమ్, ఇత్యావలయోఽప్యేవం ప్రసీదేయుః ప్రమాణతః” (ప్రపత్తి, ప్రధానోపాయమని, అంగమని తెలుపబడే గద్యం, గీతాచరమశ్లోక భాష్యం - అనే రెండింటిలో ఏదో ఒక దానిని విడచివేయాలి, ఎందుకు? అంటే, వాటి మధ్యపరస్పర విరోధం స్ఫుటంగా కన్పిస్తున్నది కదా! ఇందువల్ల, ఆర్తులను తృప్తి పఱచడంకోసం ఏర్పడిన గద్యత్రయాన్ని విడచిపెట్టాలి - అని కొందఱు పండితులు అన్నారు. మఱి కొందఱు సాధనాంతర నిష్ఠులను రంజింపచేయడం కోసం ఏర్పడిన గీతాభాష్యాన్నే వదలి పెట్టాలి - అని అన్నారు. (నా అభిప్రాయానుసారం) రెండింటి లోను తాత్పర్యార్థంలో విరోధం ఏమీ లేనందువల్ల, ఒకదానిని గ్రహించి, ఇంకొక దానిని విడచిపెట్టనక్కరలేదు. ప్రపత్తి సర్వసులభపాధనమనే విషయంలో ప్రమాణాలు దృఢంగా ఉన్నందున - అని ఈ విధంగా గద్యభాష్యంలోనే “ఆర్తోపచ్ఛందనమ్” అనే శ్లోకంలో సంగ్రహింపబడింది) అనేవి పురుషకార

మీమాంసావచనాలు. వీటినిబట్టి శ్రీకృష్ణసూరుల గద్యవ్యాఖ్యానసూక్తులను ఖండించడంకోసం శ్రీదేశికులు, “ఆర్తోపచ్ఛందనమ్” అనే శ్లోకాన్ని రచించలేదు - అనేది కరబదరికాన్యాయరీతిలో సుస్పష్టం.

“తస్మాత్ ప్రణమ్య ప్రణిధాయ కాయమ్” అనే శ్లోకానికి వ్యాఖ్యానావ తారికలో “కీర్తి శరణమ్ పుక్కువదుక్కు క్షామణమ్ పణ్ణకితార్” అని ఆరంభించి పెరియవాచ్చాన్ పిచ్చెన్ వ్యాఖ్యానం చేయడం సాహసం - అనేది ఇంకొక అవచారితమైన దోషారోపణ. ఈదోషం వాస్తవమైతే, “ఎనదావి తన్తామ్మిన్దేన్ ఇని మీళ్ళదెన్నదుణ్డే” (నా ఆత్మను సమర్పించి వేశాను. ఇక పునరావృత్తి అనేది లేదుకదా) అని అంటూ ఆత్మసమర్పణాన్ని చేసిన ఆత్మార్థులు, వెనువెంటనే, ఆ పాశురంలోని తరువాతి పాదంలో, “ఎనదావి యార్? యాన్ ఆర్? తన్ద నీ కొణ్ణాక్కివైయే” (నా ఆత్మ ఎవరు? నేనెవరిని? దానిని ఇచ్చిన నీవే తీసికొన్నావు కదా) అని అంటూ తాము చేసిన ఆత్మసమర్పణానికి పశ్చాత్తాపాన్ని పొందడం, “అహ మద్వైవ మయా సమర్పితః” (ఈనాడు నన్ను నేను సమర్పించుకొన్నాను) అని పల్కిన ఆశవందార్, తరువాతి శ్లోకంలో “అథవా కిం ను సమర్పయామి తే” (లేక, ఏమి నీకు సమర్పించగలను?) అనే శ్లోకంలో అనుతాపాన్ని పొందారు” అని రహస్య త్రయసారం - సాంగప్రపదనాధికారంలో దేశికులు పల్కడంకూడా సాహసమే కావలసివస్తుంది. “కదాహ మైకాంతికనిత్యకింకరః ప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితః” అని అంటూ స్తోత్రరత్నంలో కైంకర్యప్రార్థనను చేసిన శ్రీయామునులు, తదనంతరశ్లోకంలో “ధిగశుచి మవినీతమ్” అని తాము చేసిన ఈ ప్రార్థనకు తమనే నిందించుకొన్నారు. శ్రీ దేశికులుకూడా శరణాగతి దీపిక అనే దీపప్రకాశస్తోత్రంలో - “ఇత్థం త్వదేశశరణై రనఘై రవాప్యే త్వతింకరత్వవిభవే స్పృహయాఽపరాధ్యన్” అని అంటూ భగవత్కైంకర్యాన్ని ఆశపడడం మహాపరాధంగా అన్నారు. ఇవి అన్నీ రసికకృత్యాలు కదా! ఆ రీతిలోనే సంసారభయంతో ఆత్మను సమర్పించడం, స్వరూపాన్నిగూర్చి అనుసంధించగానే ఆత్మసమర్పణ చేసినందులకు అనుతాపాన్ని పొందడం రసిక కృత్యమే కాగలదు. ఈ విషయంలో దోషదృష్టిని కలవారు అరసికులే కాగలరు. “అరసికేషు కవిత్యనివేదనం శిరసి మా లిఖ మా లిఖ మా లిఖ” అనే సూక్తి ప్రకృతంలో మనస్సులో స్మరణకు వస్తుంది కదా!

చివరిగా, “ప్రియః ప్రియాయార్హసి దేవ ! సోఘమ్” అనే చోట వ్యాఖ్యానంలో శ్రీభాష్యకారుల గీతాభాష్యవ్యాఖ్యానమాన్ని అనాదరించి, శంకరగీతాభాష్యంలో ఉన్నరీతిలో “ప్రియః ప్రియాయాః” అని పదవిభజనను చేసి, “సంధిధార్హః” అని పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళైవ్యాఖ్యానించారు- అని చేసిన ఇంకొక దూషణాన్ని గూర్చి తెలుపబడుతున్నది. “అర్థస్వారస్యమున్న సందర్భాలలో కొంచెం శబ్దస్వారస్యాన్ని సహించవచ్చు” అనే మీమాంసాన్యాయాన్ని అనుసరించే పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై ఈవిధంగా వ్యాఖ్యానించారు. ఇక్కడ గల అర్థస్వారస్యం ఏమి? అంటే- దీనికి ముందున్న శ్లోకాలలో “పితరం మాతరం దారాన్” అని, “త్వమేవ మాతా చ పితా త్వమేవ” అని, “పితాపి లోకస్య” అని సకలవిధమైన బంధువు నారాయణుడే అని అనడంవల్ల “తస్మాత్ ప్రణమ్య” అనే అనంతర శ్లోకంలో కూడా పితృ-పుత్ర, మిత్ర సంబంధాలతోపాటు పతి- పత్నీ సంబంధాన్నికూడా అనుసంధించడం స్వరసమే కాగలదు. నాయకీనాయక భావంలోనే ఊనికను కల్గిన ఆత్మార్థ భావాన్ని అనుసరించే శ్రీరామానుజులు మనస్సుకుకూడా ఇది తగిఉన్నది. అందువల్ల ఆవిధంగా వ్యాఖ్యానింపబడింది. పైన తెల్పిన ప్రకరణ స్వారస్యం భగవద్గీతలో లేనందువల్ల, “హే కృష్ణ ! హే యాదవ ! హే సఖ !” అనే అర్జునుడు తన మనస్సులో నాయకీనాయక భావాన్ని కల్గినవాడు కానందువల్ల భగవద్రామానుజులు వేటే రీతిలో వ్యాఖ్యానించారు. అందువల్ల విరోధం లేదు- అని అంటూ శ్రీమాన్ ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగార్ తాము ప్రచురించిన గద్యత్రయగ్రంథం ఉపోద్ఘాతంలో పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై వ్యాఖ్యానాన్ని గూర్చి కొందఱు చేసిన దోషారోపణలను నిరసించారు.

సికింద్రాబాద్ లోని శ్రీలక్ష్మీనారాయణస్వామి కోవెలకు అనుబంధమైన శ్రీరామానుజ సిద్ధాంతసభ, భగవద్రామానుజ దర్శన పరిరక్షణ, ప్రచారాలకోసం పలు రీతులలో చాలా కాలంగా కృషి చేస్తున్నది. పలువురు ప్రసిద్ధపండితులను ఆహ్వానించి ప్రవచనాలను ఏర్పాటు చేయడం, పండితగోష్ఠులను నిర్వహించడం, ఆయా ఆత్మార్థ, పూర్వాచార్యుల తిరునక్షత్ర మహోత్సవాలను ఘనంగా నిర్వహించడం, ప్రతివిడు ధనుర్మాసంలో తిరుప్పావై ప్రవచనాలను జరపడం, యువతరానికి పోటీలకు నిర్వహించి పారితోషికాలను, పురస్కారాలను అందించి, తద్వారా వారిలో సంప్రదాయాభిరుచిని, విశ్వాసాన్ని కల్గించడం- మొదలైన ఆవశ్యక కార్యక్రమాలను సమర్థవంతంగా జరుపుతున్నది. వీటితోపాటు సద్గ్రంథప్రచురణ

కార్యక్రమాన్ని కూడా చేపట్టి తిరువాశిరియం, పెరియతిరుమడల్, అమలనాదిపిరాన్, లక్ష్మీగద్యం, శ్రీనివాసగద్యం వంటి సద్గ్రంథాలను వ్యాఖ్యానంతో ప్రకాశింపజేసింది. ఇప్పుడు, భగవద్రామానుజుల గద్యత్రయానికి పెరియవాచ్చాన్ పిళ్ళై అనుగ్రహించిన ద్రావిడవ్యాఖ్యానాన్ని ఆంధ్రవివరణతో పాటు ప్రచురించడం చాలా సముచితం. ఎప్పుడో సుమారు నూఱు ఏండ్లకు ముందు ముద్రింపబడ్డ ఈ వ్యాఖ్యాన కోశాలు ఇప్పుడు దొరుకవు. దొరికినా ఉపయోగపడే స్థితిలో లేవు. అందువల్ల ఈ గ్రంథప్రకాశనం ఇప్పుడు చాలా ఆవశ్యకం. ఇంతేకాక, భగవద్రామానుజుల సహస్రాబ్ది చాలా చేరువలో ఉండే ఈ సమయంలో, ఆ మహనీయుల గ్రంథాలను ప్రచురించడం, వారి దివ్యసూక్తులలోని అర్థవిశేషాలను పూర్వాచార్యవ్యాఖ్యాన పురస్కరంగా సామాన్యులకుకూడా అందేటట్లు చేయడం సమయోచితం స్వరూపానురూపం కూడా. ఇటువంటి సత్కార్యాన్ని నిర్వహిస్తున్న శ్రీరామానుజ సిద్ధాంతసభ ధన్యమైనది. ఈ కార్యాన్ని ప్రోత్సహించి, తగిన దోహదాన్ని అందించి, మార్గదర్శనాన్ని చేసిన, నన్ను ఈ పనిలో వినియోగించిన సభ అధ్యక్షులు, సహృదయులు ఉవే. శ్రీమాన్. కె.కె. పరకాలన్ స్వామివారికి, భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్యనిష్ఠులైన శ్రీమాన్ స్వామిదాస్ గారికి నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతను ఆవిష్కరిస్తున్నాను. నాకు అన్ని విధాల మార్గదర్శనాన్ని చేసిన పితృపాదులు, న్యాయవేదాంతవిద్వాన్, ఉ.వే. శ్రీమాన్ ఈయుణ్ణి రంగాచార్యస్వామి వారి సన్నిధిలో అనేక కృతజ్ఞతాపూర్వక సాష్టాంగనమస్కృతులను సమర్పించుకొంటున్నాను. ఈ భావదీపిక వివరణం ఇతఃపూర్వం విజయనగరంలో ఉ.వే. శ్రీమాన్ కందాళ వేంకటాచార్యస్వామివారి తిరునక్షత్రమహోత్సవ సందర్భంగా వారి శిష్యులు, ప్రపన్నాగ్రేసరులైన శ్రీమాన్ నాగుల కొండ వెంకటకృష్ణ గణేష్, శ్రీమతి రేవతి దంపతులు సమర్పించిన ద్రవ్యంతో ప్రకటింపబడింది. ఇప్పుడు, శ్రీమతి రంగినేని సాందర్యాదేవి, శ్రీమాన్ రఘుపతిరావుగార్ల జ్ఞాపకార్థం వారి కుమార్తె, అల్లుడు శ్రీమతి & శ్రీ వనజా భాస్కరరావు దంపతులు, శ్రీమాన్ బహిరనేమి మోహన్ రావు గారి జ్ఞాపకార్థం వారి శ్రీమతి స్వయంప్రభగారు, కుమారుడు కార్తిక్, కుమార్తె శిల్పలు, శ్రీమతి రామినేని లీలావతి, శ్రీమాన్ రామమోహనరావు దంపతులు భక్తిశ్రద్ధలతో సమర్పించిన పవిత్ర ద్రవ్యంతో మళ్ళీ రెండవమారు ముద్రింప బడుతున్నది. స్వరూపానురూపమైన భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్యాన్ని ఈవిధంగా చేసికొంటున్న వీరికి నా హార్దికమైన, అభినందనపూర్వకమైన మంగళా శాసనాలను

అందిస్తూ, శ్రీనివాసప్రభువు దివ్యకటాక్షంతో వీరికి అందఱికి సమస్త సన్మంగళావాప్తి కలగాలని ఆశిస్తున్నాను. ఈ గ్రంథప్రచురణలో సహాయ పడిన శ్రీచంద్రశేఖర్, శ్రీమతి ఏ.యస్. జయలక్ష్మి, శ్రీ హర్షవర్ధన్ గార్లకు హృదికంగా ధన్యవాదాలను అర్పిస్తున్నాను. చివరిగా, నా వివరణలోని లోటుపాట్లను, ముద్రణలోని స్థలిత్యాలను సహృదయతతో సహించి, ఈ భావదీపికావివరణాన్ని సహృదయ పాఠకులు ఆదరిస్తారని నమ్ముతున్నాను, స్వస్తి.

ఇస్త అరగ్గత్తినిదిరు నీ ఎవ్వరగ్గర్
ఎనై ఎతిరాశర్క్కిన్ద వరమ్ - శిన్దై శెయ్యిల్
నమ్మదన్తో! నెజ్జమే! నన్రగ్రాదై శామ్పుదల్వన్
తమ్మదన్తో! దాయ ముత్తైదాన్

(ఆర్తి ప్రబంధమ్)

(ఓ మనసా! శ్రీరంగనాథుడు మనకు తండ్రి అయిన భగవద్రామానుజులుతో “ఈ శ్రీరంగంలో మీరు సుఖంగా ఉండండి - అత్రైవ శ్రీరంగే సుఖమాప్య” అని ఇచ్చిన వరం, ఆలోచిస్తే, మనదే కదా. ఏవిధంగా? అంటే, నిరుపాధికు డైన తండ్రి సొత్తు దాయాదిక్రమంలో పుత్రులకు చెందుతుంది కదా!)

శ్రీయతీశ్వరసిద్ధాంతరక్షణ వ్యాపనోద్యతా ।
శ్రీరామానుజ సిద్ధాంత సభా జేజీయతాం సదా ॥

జయతు యతిరాజసూక్తి జయతుతరాం కృష్ణసూరి విష్ణుతిరపి ।
జయతు తమాం ధన్యాళిః సహృదయహృదయా తదర్థనిష్ఠా చ ॥

ఇట్లు నివేదించు
భాగవతవిధేయుడు

ఈ.ఏ. శింగరాచార్యులు